

**Programación didáctica do departamento de
Relixión Católica
Curso 2021-22
IES SOUTOMAIOR
ARCADE-SOUTOMAIOR
Pontevedra.**

Asdo. A xefatura de Departamento.
D.Gabino Cal Malleiro

Tabla de contenido

1. Introducción e contextualización.
- 2.0 Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
 - 2.1. Perfil competencial de 1º ESO coas rúbricas correspondentes
 - 2.2 Perfil competencial de 2º ESO coas rúbricas correspondentes
 - 2.3 Perfil competencial de 3º ESO coas rúbricas correspondentes
 - 2.4 Perfil competencial de 4º ESO coas rúbricas correspondentes
 - 2.5 Perfil competencial de 1º Bach coas rúbricas correspondentes
 - 2.6 Perfil competencial de 2º Bach coas rúbricas correspondentes
 - 2.7 Anexo: Rúbrica de blog
3. Concreción dos obxectivos para cada curso
 - 3.1 Obxetivos e contidos 1º ESO EDIXGAL
 - 3.2 Obxetivos e contidos 2º ESO EDIXGAL
 - 3.3 Obxetivos e contidos 3º ESO EDIXGAL
 - 3.4 Obxetivos e contidos 4º ESO
 - 3.5 Obxetivos 1º-2º BACHARELATO
4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: a) Temporalización, b) Grao mínimo, c) Procedementos e instrumentos de avaliación.
 - 4.0. Introducción
 - 4.1. Concreción para 1º ESO.
 - 4.2. Concreción para 2º ESO.
 - 4.3 Concreción para 3º ESO.
 - 4.4. Concreción para 4º ESO.
 - 4.5. Concreción para 1º de Bacharelato.
 - 4.6. Concreción para 2º de Bacharelato.
5. Concrecións metodolóxicas que require a materia.
6. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.
7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.
8. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.
9. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.
10. Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato.
11. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.
12. Medidas de atención á diversidade.
13. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda.
14. Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso.
15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

16. Outros apartados a cumprimentar de cara aos plans e proxectos de centro:

16.1. Accións de contribución ao plan de convivencia.

16.2. Accións de contribución ao proxecto lector.

16.3. Accións de contribución ao plan TIC.

17. Plan de accións e actuacións por mor do Covid

1. Introducción e contextualización.

O departamento de Relixión Católica elabora esta Programación segundo a seguinte normativa de aplicación:

- * RESOLUCIÓN do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- * RESOLUCIÓN do 13 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica para Bacharelato segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- * RESOLUCIÓN do 15 xullo de 2016, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- * DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- * Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obrigatoria y el bachillerato.
- * Informe do Servizo Territorial de Inspección educativa de 7 de abril de 2016.

O IES SOUTOMAIOR é un centro de educación secundaria construído no ano 2018. Os estudos que se imparten no noso centro son: ESO e bacharelato

O departamento de Relixión Católica está integrado por un so profesor:

Gabino Cal Malleiro (Xefe de departamento)

A distribución de grupos queda como sigue:

Grupo/Nivel	Sesións semanais	Profesor/a
1º ESO A-B	1	Gabino
1º ESO C-D		Gabino
2ºB	1	Gabino
2ºC		
3º ESO B-	1	Gabino
3º ESO C		Gabino
4º ESO A	1	Gabino
4º ESO C		Gabino
1º BAC A	1	Gabino
1º BAC B		Gabino
2º BAC A	1	Gabino
2º BAC B		Gabino

2.0 Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

O Decreto 86/2015 de xuño, polo que se establece o currículo de Educación Secundaria na Comunidade Autónoma de Galicia, expón as seguintes competencias clave coas súas siglas:

1ª) Comunicación lingüística (CCL)

2ª) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

3ª) Competencia dixital (CD)

4ª) Aprender a aprender (CAA)

5ª) Competencias sociais e cívicas (CSC)

6ª) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

7ª) Conciencia e expresións culturais (CCEC)

E a Resolución do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo da ensinanza de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza, recolle a relación de estándares de aprendizaxe avaliábeis.

Acompáñase cada estándar dunha identificación onde RE é a abreviatura da materia, a primeira cifra refírese ao bloque de contidos do cal xorde o estándar, a segunda cifra é o número do criterio de avaliación que orixina o estándar e a terceira cifra é o número do estándar dun determinado criterio de avaliación. Exemplo: RE1.1.1

Nesta fase inicial seguimos as orientacións proporcionadas polo Servizo Territorial de Inspección educativa, 7 abril 2016, e imos expoñer as rúbricas que corresponden ás catro destrezas da CCL, outra destreza da CAA e a destreza “traballo en grupo” integrada na CSC. Polo tanto son seis rúbricas. Asemade, en cada rúbrica indicamos o grao mínimo da mesma para considerar que o alumno acadou o mínimo.

As rúbricas van identificadas con siglas. Exemplo: RE_R1º_CCL_EO_1 que quere dicir: Relixión_Rúbrica1ºESO_Compentencia comunicación lingüística_Expresión oral_1ªrúbrica.

2.1. Perfil competencial de 1º ESO coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="261 629 448 667">Destrezas:</p> <p data-bbox="261 786 405 853">Expresión oral,EO</p> <p data-bbox="261 898 416 965">Expresión escrita, EE</p> <p data-bbox="261 1010 453 1077">Comprensión oral,CO</p> <p data-bbox="261 1122 453 1189">Comprensión escrita,CE</p>	<p data-bbox="491 562 1321 629">RE1.1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.</p> <p data-bbox="491 667 1337 734">RE 1. 2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus.</p> <p data-bbox="491 741 1262 853">RE 1.3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas verbas, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico.</p> <p data-bbox="491 853 1337 920">RE 1.4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación.</p> <p data-bbox="491 927 1315 994">RE 2.2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e verbas de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p> <p data-bbox="491 1001 1299 1113">RE 2.3.1 Recordar e explica construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p> <p data-bbox="491 1113 1337 1225">RE 3.1.1 Identifica e clasifica de maneira xustificada as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.</p> <p data-bbox="491 1225 1326 1337">RE 3.2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil.</p> <p data-bbox="491 1337 1321 1404">RE 3.3.1 Ordea e explica coas súas palabras os pasos do proceso formativo dos evanxeos.</p> <p data-bbox="491 1411 1321 1507">RE 4.1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade.</p>

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p>Destrezas:</p> <p>Perfil de aprendiz, PA</p> <p>Ferramentas para estimular o pensamento, FE</p> <p>Planificar e avaliar, AV</p>	<p>RE 1.1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.</p> <p>RE 1.1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.</p> <p>RE 1.4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación.</p> <p>RE 2.1.1 Coñece, interpreta e constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e personaxes da historia de Israel.</p> <p>RE 2.2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p> <p>RE 3.1.1 Identifica e clasifica de xeito xustificado as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.</p> <p>RE 3.1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas as dúas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p>Destrezas:</p> <p>Educación cívica e constitucional, EC</p> <p>Relación cos demais, RD (Aquí está "Traballo en grupo")</p> <p>Compromiso social, CS</p>	<p>RE 1.1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.</p> <p>RE 1.1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.</p> <p>RE 2.1.2 Mostra interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade.</p> <p>RE 2.3.1 Recorda e explica construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p> <p>RE 4.1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade.</p> <p>RE 4.2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son acción do Espírito para construír a Igrexa.</p>

RE_R1º_CCL_EO_1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Coñece e explica soamente con axuda, e guiándolle cunhas pautas concretas, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e no relato bíblico.</p> <p>Expresa só algunhas características das explicacións teolóxica e científica da creación, pero non establece semellanzas e diferenzas entre estas a pesares de lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p>	<p>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e no relato bíblico e tamén nas tradicións, na observación de obras de arte propias de cada unha no ámbito escolar.</p> <p>Expresa guiándolle, as semellanzas e diferenzas máis evidentes entre a explicación teolóxica e científica da creación, coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p>	<p>Coñece e explica con bastante precisión a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e no relato bíblico e tamén nas tradicións, na observación de obras de arte propias de cada unha no ámbito escolar e na contorna social.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, as semellanzas e diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación, coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p>	<p>Coñece e explica de forma clara, e bastante completa e orixinal, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e no relato bíblico e tamén nas tradicións, na observación de obras de arte propias de cada unha no ámbito escolar e na contorna social e cultural.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, con detalle e vocabulario apropiado, as semellanzas e diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación, coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p>

RE_R1°_CCL_EE_2	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6 ↓	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Redacta palabra a palabra, sen reflexión, e a pesar de guiarlle, a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus nun caderno de papel.</p> <p>Expresa por escrito moi sinxelamente sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é un don.</p>	<p>Redacta, o máis relevante e significativo utilizando un vocabulario sinxelo, no seu propio blog a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus axudándose de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Expresa por escrito de xeito coherente sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é un don.</p>	<p>Redacta con claridade e vocabulario adecuado no seu propio blog a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Expresa por escrito con redacción longa e clara os sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é un don.</p>	<p>Describe no seu propio blog redactando con claridade, creatividade e vocabulario específico a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Expresa por escrito reelaborando con ideas orixinais os sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é un don.</p>

RE_R1°_CCL_CO_3	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Comprende e interpreta só de forma eventual, a pesar de darlle axuda, xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p> <p>Sen destacar trazos significativos, expresa as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa.</p> <p>Compara soamente con moita axuda de modo oral, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p>	<p>Comprende e describe con axuda, aínda que sen detalles, xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p> <p>Compara, expresando de maneira sinxela, as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa.</p> <p>Elabora de maneira sinxela, de modo oral, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe con vocabulario adecuado, sen necesidade de guía, xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos.</p> <p>Compara expresando de maneira adecuada e con argumentos as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa.</p> <p>Elabora con vocabulario adecuado, de modo oral, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe e usando vocabulario específico, xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos. Compara oralmente de maneira adecuada, con argumentos e proporcionando exemplos, as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa.</p> <p>Elabora con ideas creativas e orixinais, de modo oral, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p>

RE_R1°_CCL_CE_4	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Relaciona e lee de xeito moi impreciso, de forma aleatoria e a pesar de darlle pautas guiadas, as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.</p> <p>Logra, únicamente con moita axuda e a pesar de proporcionarlle dicionarios e recursos, facer comprensión escrita nos textos evanxélicos dos trazos da persoa de Xesús</p> <p>Moi de cando en cando reconece ao ler os pasos do proceso formativo dos evanxeos aportando exemplos das súas lecturas no entorno persoal.</p>	<p>Relaciona e lee seguindo pautas guiadas e de forma simple as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos investigando diversas fontes no ámbito escolar.</p> <p>Recoñece, con guías, a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús</p> <p>Distingue e xulga o que lee dos pasos do proceso formativo dos evanxeos aportando exemplos das súas lecturas no entorno persoal.</p>	<p>Relaciona e lee con claridade, utilizando o termo adecuado, as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos investigando diversas fontes no ámbito escolar e na contorna persoal máis próxima.</p> <p>Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús</p> <p>Ordena de forma reflexiva e clara, achegando exemplos, os pasos do proceso formativo dos evanxeos aportando exemplos das súas lecturas no entorno educativo e persoal.</p>	<p>Lee de forma reflexiva, sen axuda, entendendo termos difíciles e clasifica de xeito xustificado as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos investigando diversas fontes no ámbito escolar e na contorna persoal e social máis próxima.</p> <p>Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e diseña o seu perfil.</p> <p>Ordena de forma autónoma, con pensamento orixinal, e coas súas palabras, os pasos do proceso formativo dos evanxeos aportando exemplos das súas lecturas no entorno educativo, persoal e público.</p>

RE_R1°_CAA_PA_5	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10

<p>Diseña, só con axuda e seguindo un modelo concreto, un plan de traballo sobre sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus sin explicar o seu significado.</p> <p>Diferencia eventualmente e a pesar de darlle pautas que a realidade é un don e, só de maneira mecánica sin reflexión, busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p>	<p>Analiza situacións elixindo a estratexia máis axeitada para razoar sobre sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus explicando o seu significado con axuda de textos.</p> <p>Aporta, usando pautas guiadas, experiencias de que a realidade é un don e con argumentos escasos pero axeitados busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p>	<p>Marca e revisa os tempos e as metas para pescudar sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus explicando o seu significado con axuda de analoxías.</p> <p>Construe, sin necesidade de guía, solucións orixinais á idea de que a realidade é un don e, con argumentos simples pero elaborados persoalmente, busca relatos bíblicos reflexionando sobre o seu propio proceso e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p>	<p>Desenvolve con autonomía a planificación das tarefas sobre sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus explicando o seu significado con axuda de analoxías e aportando exemplos.</p> <p>Construe, de forma autónoma e reflexiva, estratexias de pensamento sobre a realidade como un don con argumentos elaborados de seu e con claridade buscando nova información dos relatos bíblicos e, avaliando o seu propio proceso, selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina.</p>
---	---	--	--

RE_R1º_CSC_RD(trabalho grup)_6	Grao mínimo para considerar que o alumno↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Non favorece o traballo colectivo ao non recoñecer no grupo de iguais as formas de presenza de Xesucristo.</p> <p>Enfoca de maneira negativa as súas condutas, e dificulta o traballo do grupo coa súa conduta disruptiva non tendo en conta os valores de humanidade aportados nas accións de Deus para co pobo de Israel.</p> <p>Non axuda a que o grupo teña mellores resultados pois non asume a súa influencia xa que carece do sentido de responsabilidade para o ben da comunidade.</p>	<p>Asume as súas responsabilidades negociando co grupo os prazos e obrigas dos traballos colectivos apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica no grupo.</p> <p>Acepta a diversidade de opinións xerando un ambiente de relación cómoda por mor do que analiza de accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p> <p>Promove a colaboración do grupo co cumprimento das normas sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta que nesa pequena comunidade actúa o Espírito para construír a Igrexa.</p>	<p>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación cos seus iguais apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na comunidade eclesial.</p> <p>Acepta a crítica constructiva na xestión de conflitos por mor do que analiza de accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p> <p>Promove a colaboración do grupo coas súas comunicacións sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta que nesa pequena comunidade actúa o Espírito para construír a Igrexa.</p>	<p>Comprométese cos seus iguais no traballo cooperativo e promove unha convivencia pacífica apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na sociedade e na comunidade eclesial.</p> <p>Aplica principios democráticos, solidariedade e respecto aos seus compañeiros por mor do que analiza de accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel.</p> <p>Promove a colaboración do grupo coas súas accións sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta que nesa pequena comunidade actúa o Espírito para construír a Igrexa.</p>

2.2 Perfil competencial de 2º ESO coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
	RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.
Destrezas:	
Expresión oral,EO	RE1.2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano
Expresión escrita, EE	RE2.1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.
Comprensión oral,CO	RE2.3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.
Comprensión escrita,CE	RE2.4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia, valorándoos como necesarios.
	RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.
	RE2.5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.
	RE3.1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián.
	RE3.1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.
	RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.
	RE3.4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.
	RE4.1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiáns e describe as súas características.
	RE4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo pagano.

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
	<p>RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p>RE1.3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.</p> <p>RE2.1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.</p> <p>RE2.2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela..</p> <p>RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p>RE2.5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.</p> <p>RE3.1.1 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divinidades das relixions politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.</p> <p>RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.</p> <p>RE3.4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.</p> <p>RE4.1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiáns e describe as súas características.</p> <p>RE.4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo pagano.</p> <p>RE4.2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidad da Igrexa..</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
	<p data-bbox="517 427 1246 495">RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p data-bbox="517 539 1251 607">RE1.2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano.</p> <p data-bbox="517 651 1326 752">RE1.3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.</p> <p data-bbox="517 797 1331 898">RE1.4.1 Clasifica accións do ser humano que respecta ou destrúen a creación. Clasifica cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.</p> <p data-bbox="517 943 1331 1043">RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p data-bbox="517 1088 1326 1189">RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.</p>

RE_R2°_CCL_EO_1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Coñece e explica soamente con axuda, e guiándolle cunhas pautas concretas, a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p>Expresa só algunhas características das primeiras comunidades cristiáns pero non sabe localizalas nun mapa nin describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar.</p> <p>Expresa, guiándolle, as características das primeiras comunidades cristiáns pero non sabe localizalas nun mapa nin describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica con bastante precisión a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar e na contorna social.</p> <p>Expresa, sen necesidade de guía, as características das primeiras comunidades cristiáns, sabe localizalas nun mapa pero non describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica de forma clara, e bastante completa e orixinal, a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar e na contorna social e cultural.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, con detalle e vocabulario apropiado, as características das primeiras comunidades cristiáns, sabe localizalas nun mapa e describir a súa orixe.</p>

RE_R2º_CCL_EE_2	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Redacta palabra a palabra, sen reflexión, a pesar de guiarlle, as verdades de fe contidas no Credo e non sabe explicar o seu significado.</p> <p>Non coñece nin describe por escrito, a pesar da lectura de pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián.</p> <p>Coñece, pero non xustifica por escrito, a pesar das indicacións, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.</p> <p>Non recoñece, nin describe nin acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, a pesar de darlle unhas orientacións claras.</p>	<p>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo e non sabe explicar o seu significado.</p> <p>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián.</p> <p>Coñece e xustifica por escrito, con indicacións, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.</p> <p>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, so no ámbito escolar.</p>	<p>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo e sabe explicar o seu significado.</p> <p>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián, anque utiliza un vocabulario sinxelo.</p> <p>Coñece e xustifica por escrito, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano, sin ningún tipo de indicacións.</p> <p>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, no ámbito escolar e familiar.</p>	<p>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo, sabe explicar o seu significado e a súa orixe.</p> <p>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián, utilizando un vocabulario específico.</p> <p>Coñece, e xustifica por escrito, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano, sin ningún tipo de indicacións e sabendo explicar claramente cun vocabulario adecuado, como Deus válese dos homes para escribir ditos Libros.</p> <p>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, no ámbito escolar, familiar e social, e pon exemplos da vida cotiá.</p>

RE_R2º_CCL_CO_3	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o ↓ mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Reconstrúe con axuda, o itinerario das viaxes de S. Paulo, pero non sabe explicar, guiándolle, a difusión de Cristianismo no mundo pagano.</p> <p>Atopa, soamente con moita axuda de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e non pode identificar nin analizar as súas respostas de fe.</p> <p>Non distingue nin é capaz de debater de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano, anque se lle dan pautas para facelo.</p>	<p>Reconstrúe con axuda, o itinerario das viaxes de S. Paulo, sabe explicar, guiándolle, a difusión de Cristianismo no mundo pagano.</p> <p>Atopa, con axuda de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e pode identificar e analizar as súas respostas de fe.</p> <p>Distingue e debate a orixe do ser humano, de forma respetuosa e xustificada, dándolle pautas para facelo.</p>	<p>Reconstrúe e sabe explicar, sin axuda, o itinerario das viaxes de S. Paulo, sabe explicar a difusión de Cristianismo no mundo pagano, dun xeito moi sinxelo.</p> <p>Atopa, sin axuda de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e pode identificar e analizar as súas respostas de fe.</p> <p>Distingue e debate a orixe do ser humano, de forma xustificada e respetuosa sin necesidade de recordarlle as pautas para facelo.</p>	<p>Reconstrúe e sabe explicar, sin axuda, o itinerario das viaxes de S. Paulo, a difusión de Cristianismo no mundo pagano, cun vocabulario axeitado e buscando pasaxes no Novo Testamento.</p> <p>Atopa, sin axuda de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e pode identificar e analizar as súas respostas de fe e explicalo cun vocabulario axeitado.</p> <p>Distingue e debate a orixe do ser humano, de forma xustificada e respetuosa sin necesidade de recordarlle as pautas e animando aos compañeiros a facelo tamén.</p>

RE_R2°_CCL_CE_4	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Le de xeito moi impreciso os relatos mitolóxicos e atopa, con axuda, algún rasgo das divinidades das relixións politeistas.</p> <p>Logra, únicamente con moita axuda, identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián.</p> <p>Le, localiza e non esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, a pesar de darlle unha guía para que poida facelo e non sabe valoralos como necesarios.</p> <p>Distingue, pero non é capaz de sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, polo que non pode xustificar no grupo esa selección de textos nin con axuda.</p>	<p>Le de xeito impreciso os relatos mitolóxicos e atopa, por el mesmo, algún rasgo das divinidades das relixións politeistas.</p> <p>Logra, con pequenas orientacións, identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián.</p> <p>Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, e sabe valoralos como necesarios pero dándolle unha guía para facelo.</p> <p>Distingue autor divino e humano, é capaz de sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, pode xustificar no grupo esa selección de textos, dándolle unhas pautas, para facer esto último.</p>	<p>Le de xeito preciso, os relatos mitolóxicos e atopa, por el mesmo, os rasgo das divinidades das relixións politeistas, pero cóstalle contrastalos co Deus cristián.</p> <p>Logra identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián e, con indicacións, investiga nos materiais que ten a súa disposición no ámbito escolar.</p> <p>Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, dunha maneira autónoma e sabe valoralos como necesarios.</p> <p>Distingue autor divino e humano, é capaz de sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica e pode xustificar no grupo esa selección de textos sin axuda.</p>	<p>Le de xeito preciso, os relatos mitolóxicos e atopa, por el mesmo, os rasgo das divinidades das relixións politeistas, e pode contrastalos co Deus cristián.</p> <p>Logra identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián e amosa interese pola súa orixe divina e investiga nos materiais que ten a súa disposición no ámbito escolar.</p> <p>Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, dunha maneira autónoma e sabe valoralos como necesarios e sabe buscar pasaxes na Biblia para dar unha explicación.</p> <p>Distingue autor divino e humano, é capaz de sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica e pode xustificar no grupo esa selección de textos utilizando vocabulario adecuado.</p>

RE_R2°_CAA_PA_5	Grao mínimo para considerar que o alumno↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Valora, en situación do seu entorno escolar, a dignidade de todo ser humano, pero non é capaz de separalo das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais e sociais.</p> <p>Clasifica, usando pautas guiadas, as verdades de fe contidas no Credo pero non sabe explicar o seu significado.</p>	<p>Valora, en situación do seu entorno escolar e familiar, a dignidade de todo ser humano, sendo capaz de separalo das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais e sociais.</p> <p>Clasifica, sin necesidade de guía, as verdades de fe contidas no Credo e sabe explicar o seu significado cun pequeno guión.</p>	<p>Valora, en situación do seu entorno escolar, familiar e social, a dignidade de todo ser humano, sendo capaz de separalo das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais... E o explica aportando exemplos.</p> <p>Clasifica, sin necesidade de guía, as verdades de fe contidas no Credo e sabe explicar o seu significado cun vocabulario axeitado.</p>	<p>Valora, en situación do seu entorno escolar, familiar e social, a dignidade de todo ser humano, sendo capaz de separalo das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais..., E o explica aportando exemplos e utilizando un vocabulario axeitado.</p> <p>Clasifica, sin necesidade de guía, as verdades de fe contidas no Credo e sabe explicar o seu significado cun vocabulario axeitado e facendo historia da orixe do Credo.</p>

RE_R2º_CSC_RD(trabalho grup)_6	Grao mínimo para considerar que o alumno↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Non favorece o traballo colectivo ao non recoñecer, no grupo de iguais, accións do ser humano que respetan ou destrúen a convivencia e os dereitos humanos.</p> <p>Enfoca de maneira negativa as súas condutas, e dificulta o traballo do grupo coa súa conduta disruptiva non tendo en conta os dereitos humanos.</p>	<p>Asume as súas responsabilidades negociando co grupo os prazos e obrigas dos traballos colectivos apoiándose nos cambios para favorecer a convivencia e os dereitos humanos.</p> <p>Acepta a diversidade de opinións xerando un ambiente de relación e traballo cómodo, nos traballos en grupo, o que potencia os dereitos humanos, partindo da figura de Xesús.</p>	<p>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación cos seus iguais potenciando os dereitos humanos, a convivencia e o progreso.</p> <p>Acepta a crítica constructiva na xestión de conflitos o que potencia, cando traballan en grupo, os dereitos humanos, a convivencia pacífica, o progreso, partindo sempre da figura de Xesús.</p>	<p>Comprométese cos seus iguais no traballo cooperativo e promove unha convivencia pacífica potenciando os dereitos humanos, a convivencia o progreso e a paz.</p> <p>Aplica principios democráticos, solidariedade e respecto aos seus compañeiros o que potencia os dereitos humanos, o progreso, a convivencia e a paz, tendo sempre en conta a figura e a actitude de Xesús.</p>

2.3 Perfil competencial de 3º ESO coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="261 595 448 629">Destrezas:</p> <p data-bbox="261 745 405 813">Expresión oral,EO</p> <p data-bbox="261 857 416 925">Expresión escrita, EE</p> <p data-bbox="261 969 453 1037">Comprensión oral,CO</p> <p data-bbox="261 1081 453 1149">Comprensión escrita,CE</p>	<p data-bbox="491 521 1305 629">RE 1.1.1 Expresa e comparte en grupo situacións ou circunstancias nas que reconece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p data-bbox="491 633 1305 741">RE 2.1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p> <p data-bbox="491 745 1331 853">RE 2.2.1 Analiza o texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p> <p data-bbox="491 857 1257 891">RE 3.1.1 Busca e selecciona biografía de conversos.</p> <p data-bbox="491 896 1331 1003">RE 3.1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.</p> <p data-bbox="491 1008 1321 1115">RE 3.2.1 Crea e comparte textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p data-bbox="491 1120 1262 1227">RE 4.1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p> <p data-bbox="491 1232 1283 1339">RE 4.2.1 escoita testemuños de cristiáns e debate con respecto acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p> <p data-bbox="491 1344 1278 1451">RE 4.3.1 Amosa mediante exemplos previamente seleccionados que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia.</p> <p data-bbox="491 1456 1315 1563">RE 4.3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe na arte, o pensamento, os costumes, a saúde, a educación, etc.</p>

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p>Destrezas:</p> <p>Perfil de aprendiz, PA</p> <p>Ferramentas para estimular o pensamento,FE</p> <p>Planificar e avaliar,AV</p>	<p>RE 1.2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>RE 2.1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p> <p>RE 2.2.1 Analiza o texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p> <p>RE 3.2.1 Crea e comparte textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p>RE 4.1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p> <p>RE 4.3.1 Amosa mediante exemplos previamente seleccionados que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia.</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p>Destrezas:</p> <p>Educación cívica e constitucional,EC</p> <p>Relación cos demais,RD (Aquí está "Traballo en grupo")</p> <p>Compromiso social,CS</p>	<p>RE 1.1.1 Expresa e comparte en grupo situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>RE 1.2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>RE 2.1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p> <p>RE 3.1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.</p> <p>RE 4.2.1 escoita testemuños de cristiáns e debate con respecto acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p> <p>RE 4.3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe na arte, o pensamento, os costumes, a saúde, a educación, etc.</p>

RE_R3°_CCL_EO_1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Coñece e explica soamente con axuda, e guiándolle cunhas pautas concretas, a situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>Expresa só algunhas características sobre a novidade que o encontro con Cristo produciu nalgunhas persoas convertidas pero non establece semellanzas e diferenzas entre un antes e un despois.</p> <p>Sen destacar trazos significativos, expresa argumentos sobre a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p>	<p>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude no ámbito escolar.</p> <p>Expresa guiándolle, as semellanzas e diferenzas máis evidentes entre a forma en como entendían o mundo unhas persoas antes de converterse ao cristianismo e como o entenden logo de converterse.</p> <p>Expresa de maneira sinxela a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p>	<p>Expresa, e explica con bastante precisión no grupo, situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude no ámbito escolar e na contorna social máis próxima.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo unhas biografías que previamente se lle proporcionan de persoas convertidas ao cristianismo.</p> <p>Expresa de maneira adecuada e con argumentos a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p>	<p>Expresa e explica de forma clara, e bastante completa e orixinal, e comparte en grupo, situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude no ámbito escolar, na contorna social e na persoal máis próxima.</p> <p>Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo introduciu na forma de entender o mundo, segundo unhas biografías previamente seleccionadas de seu de persoas convertidas ao cristianismo.</p> <p>Selecciona e presenta oralmente, xustificando con argumentos, de maneira adecuada, a experiencia dunha persoa que encontrou a Cristo na Igrexa.</p>

RE_R3º_CCL_EE_2	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Redacta palabra a palabra sen reflexión, e a pesar de guiarlle, textos para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p>Relaciona por escrito sen coherencia só o evidente, e a pesar de darlle pautas, diversas situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p>	<p>Redacta o máis relevante e significativo utilizando un vocabulario sinxelo ao crear textos no seu blog ou portfolio para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p>Describe por escrito de forma básica, pero clara, diversas situacións actuais do ámbito escolar onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p>	<p>Redacta con claridade e vocabulario adecuado no seu propio blog ou portfolio ao crear textos, vídeos clip, curtos, ou webs para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p>Relaciona e escribe de forma coherente diversas situacións actuais do ámbito escolar e social onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p>	<p>Redacta con claridade, creatividade e vocabulario específico no seu propio blog ou portfolio ao crear textos, vídeos clip, curtos, ou webs para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Cristo.</p> <p>Relaciona por escrito con argumentos apropiados diversas situacións actuais do ámbito social, escolar e familiar onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus.</p>

RE_R3°_CCL_CO_3	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Comprende e interpreta só de forma eventual, a pesar de darlle axuda, que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia.</p> <p>Logo de escoitar un fragmento de película mostra que o comprendeu deficientemente pois non defende de forma razoada a influencia da fe na arte.</p> <p>Tras escoitar testemuños de cristiáns confunde termos acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p>	<p>Comprende e describe con axuda, aínda que sen detalles, que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia.</p> <p>Logo de escoitar un fragmento de película mostra que o comprendeu defendendo de forma razoada a influencia da fe na arte.</p> <p>Tras escoitar testemuños de cristiáns demostra a súa comprensión debatindo con respecto acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe con vocabulario adecuado, sen necesidade de guía, que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia destacando algunhas accións.</p> <p>Logo de escoitar un fragmento de película mostra que o comprendeu defendendo de forma razoada a influencia da fe na arte, no pensamento e nos costumes.</p> <p>Tras escoitar testemuños de cristiáns demostra a súa comprensión debatindo con respecto e argumentando coherentemente acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p>	<p>Comprende, interpreta e amosa mediante exemplos previamente seleccionados que a experiencia cristiá foi xeradora de cultura ao longo da historia destacando algunhas accións e xestos de persoaxes concretos.</p> <p>Logo de escoitar un fragmento de película ou vídeo mostra que o comprendeu defendendo de forma razoada a influencia da fe na arte, no pensamento, nos costumes e na educación.</p> <p>Tras escoitar testemuños de cristiáns demostra a súa comprensión debatindo con respecto e argumentando coherentemente, con rutinas de pensamento ben estruturadas, acerca da plenitude de vida que neles se expresa.</p>

RE_R3°_CCL_CE_4	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Relaciona, e lee de xeito moi impreciso, de forma aleatoria e a pesar de darlle pautas guiadas claridade un texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria.</p> <p>Prrecisa un guión previo para comprender o texto.</p> <p>Moi de cando en cando reconece ao ler un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p>	<p>Relaciona e lee, seguindo pautas guiadas e de forma simple, un texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria.</p> <p>Identifica diferentes sentidos no texto.</p> <p>Recoñece, con guías, a partir da lectura un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p>	<p>Relaciona e lee con claridade un texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria.</p> <p>Aplica diferentes estratexias de interpretación.</p> <p>Ordena de forma reflexiva e clara, achegando exemplos, un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p>	<p>Lee analizando de forma reflexiva, sen axuda, entendendo termos difíciles e clasifica de xeito xustificado un texto sagrado diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria.</p> <p>Identifica o sentido esencial do texto.</p> <p>Comenta con respecto os escritos alleos ás súas creencias.</p> <p>Elabora diferentes hipótesis nas lecturas de textos.</p> <p>Ordena o que lee, de forma autónoma e con pensamento orixinal, e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual.</p>

RE_R3°_CAA_PA_5	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Estrutura, só con axuda e seguindo unha organización previa , un plan de traballo para a experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>Non revisa as metas e as consecuencias do seu traballo, non reflexiona nin avalía o propio proceso, ao crear e compartir textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supón o encontro con Cristo.</p>	<p>Desenvolve con autonomía as súas tarefas construíndo nova información para a súa experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>Procesa desde diferentes perspectivas creando e compartindo textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supón o encontro con Cristo.</p>	<p>Emplea destrezas de pensamento como comparar e contrastar xenerando posibilidades na experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>Diseña o seu proxecto persoal e profesional creando e compartindo textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supón o encontro con Cristo.</p>	<p>Mantén unha postura aberta ao aprendizaxe analizando e valorando a experiencia persoal fronte a feitos belos e dolorosos.</p> <p>Persiste nas tarefas que requiren reflexión creando e compartindo textos, vídeos clip, curtos, para describir as consecuencias que na vida dos cristiáns supón o encontro con Cristo.</p>

RE_R3°_CSC_RD(traballo grup)_6	Grao mínimo para considerar que o alumno↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Non favorece o traballo colectivo ao non recoñecer no grupo de iguais a necesidade de pescudar situacións nas que se recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>Non asume as consecuencias dos seus incumprimentos e prexudica as tarefas do grupo estorbando nos espazos de entendemento cando os seus iguais buscan biografías nas que descubrir que Cristo inroduciu unha novidade na forma de entender o mundo.</p>	<p>Respecta as diferentes capacidades e participa aportando situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>Axuda a lograr os compromisos do grupo na busca de biografías de persoas cuxa relación con Cristo introduce unha novidade na forma de entender o mundo.</p>	<p>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación cos seus iguais e colabora aportando situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>Con técnicas sinxelas negocia a participación na procura de biografías para traballar en grupo a novidade que aporta Cristo na forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.</p>	<p>Establece relacións de confianza respectando os dereitos individuais e colectivos, compartindo en grupo as situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.</p> <p>En colaboración co grupo selecciona biografías e valora as aportacións das persoas nas que o encontro con Cristo introduciu unha novidade na forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.</p>

2.4 Perfil competencial de 4º ESO coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="261 607 432 645">Destrezas:</p> <p data-bbox="261 757 392 819">Expresión oral,EO</p> <p data-bbox="261 864 405 927">Expresión escrita, EE</p> <p data-bbox="261 972 437 1034">Comprensión oral,CO</p> <p data-bbox="261 1079 437 1142">Comprensión escrita,CE</p>	<p data-bbox="464 539 1324 568">RE 1.1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais(ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas.</p> <p data-bbox="464 607 1324 672">RE 1.1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p data-bbox="464 678 1324 743">RE 1.2.1 Razona por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p data-bbox="464 750 1324 815">RE 1.2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p> <p data-bbox="464 822 1324 887">RE 2.2.1 Identifica, clasifica e compara os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p data-bbox="464 893 1324 958">RE 3.1.1 Localiza, selecciona e argumenta, en textos evanxélicos, a chamada de Xesús.</p> <p data-bbox="464 965 1324 1030">RE 3.2.1 Le de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús.</p> <p data-bbox="464 1037 1324 1102">RE 3.2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.</p> <p data-bbox="464 1108 1324 1173">RE 4.1.1 Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade.</p> <p data-bbox="464 1180 1324 1245">RE 4.2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</p> <p data-bbox="464 1252 1324 1317">RE 4.2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p> <p data-bbox="464 1323 1324 1388">RE 4.3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor</p>

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="212 331 384 365">Destrezas:</p> <p data-bbox="212 409 384 477">Perfil de aprendiz, PA</p> <p data-bbox="212 517 424 611">Ferramentas para estimular o pensamento, FE</p> <p data-bbox="212 651 360 719">Planificar e avaliar, AV</p>	<p data-bbox="472 264 1369 331">RE 1.1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións.</p> <p data-bbox="472 331 1345 398">RE 1.1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións as preguntas de sentido.</p> <p data-bbox="472 398 1350 465">RE 1.2.1 Razona por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p data-bbox="472 465 1350 533">RE 2.1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel.</p> <p data-bbox="472 533 1366 600">RE 2.1.2 Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que coñece a fidelidade de Deus.</p> <p data-bbox="472 600 1350 667">RE 2.2.1 Esfórzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.</p> <p data-bbox="472 667 1369 734">RE 3. 1.1 Localiza , selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de Xesús.</p> <p data-bbox="472 734 1345 835">RE 4.1.1 Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade de expresar a afectividade.</p> <p data-bbox="472 835 1345 902">RE 4. 1. 2 Adquire o habito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</p> <p data-bbox="472 902 1377 969">RE 4.1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana.</p> <p data-bbox="472 969 1377 1037">RE 4.2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade</p> <p data-bbox="472 1037 1366 1104">RE 4.2.2 Recoñece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade polo servizo e a testemuña que ofrecen.</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="218 1261 391 1294">Destrezas:</p> <p data-bbox="218 1339 467 1406">Educación cívica e constitucional, EC</p> <p data-bbox="218 1447 448 1581">Relación cos demais, RD (Aquí está “Traballo en grupo”)</p> <p data-bbox="218 1621 387 1688">Compromiso social, CS</p>	<p data-bbox="512 1193 1369 1261">RE 1.2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p> <p data-bbox="512 1261 1286 1328">RE 2.2.1 Esforzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.</p> <p data-bbox="512 1328 1326 1395">RE 3.2.1 Le de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús</p> <p data-bbox="512 1395 1374 1462">RE 3.2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo porque continúan a misión de Xesús.</p> <p data-bbox="512 1462 1366 1529">RE 4.1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</p> <p data-bbox="512 1529 1278 1597">RE 4. 1. 3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana</p> <p data-bbox="512 1597 1334 1664">RE 4. 2. 1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.</p> <p data-bbox="512 1664 1366 1731">RE 4. 2. 2 Recoñece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade polo servizo e a testemuña que ofrecen.</p> <p data-bbox="512 1731 1358 1798">RE 4.3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

RE_R4°_CCL_EO_1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Coñece e explica, soamente con axuda e guiándolle cunhas pautas concretas, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos.</p> <p>Expresa só algúns xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade pero non establece semellanzas e diferenzas entre estas a pesares de lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Explica un de tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>	<p>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos e na observación de obras de arte propias do ámbito escolar.</p> <p>Expresa, guiándolle, as semellanzas e diferenzas entre xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Expresa con axuda tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>	<p>Coñece e explica con bastante precisión a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos e na observación de obras de arte propias do ámbito escolar e da contorna social.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, as semellanzas e elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón ,coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Localiza e explica con bastante precisión tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>	<p>Coñece e explica de forma clara, e bastante completa e orixinal, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos, na observación de obras de arte propias do ámbito escolar e da contorna social e cultural.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, con detalle e vocabulario apropiado, xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Expresa razoadamente e explica de forma clara, xustificando coherentemente tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>

	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
	↓		
RE_R4_CCL_EE_2			
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Redacta palabra a palabra, sen reflexión, e a pesar de guiarlle, os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas nun caderno de papel ou nun blog propio.</p> <p>Relaciona por escrito sen coherencia, só o evidente, e a pesar de darlle pautas as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p>Escribe con dificultade acerca de persoas que actualizan hoxe coa súa vida a misión de Xesús.</p>	<p>Redacta, o máis relevante e significativo utilizando un vocabulario sinxelo, no seu propio blog, os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas axudándose de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Describe por escrito de forma básica, pero clara pautas as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p>Escribe correctamente sobre persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.</p>	<p>Redacta con claridade e vocabulario adecuado no seu propio blog os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Relaciona e escribe de forma coherente as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p>Identifica, escribindo con corrección, persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón por escrito en grupo por que continúan a misión de Xesús.</p>	<p>Describe no seu propio blog redactando con claridade, creatividade e vocabulario específico os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</p> <p>Relaciona por escrito con argumentos apropiados as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p>Identifica, escribindo e expresando con comparacións, con creatividade, a persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón por escrito en grupo por que continúan a misión de Xesús.</p>

RE_R4_CCL_CO_3	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Comprende e interpreta só de forma eventual, a pesar de darlle axuda, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa</p> <p>Sen destacar trazos significativos, expresa os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Compara oralmente soamente con moita axuda as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende e describe con axuda, aínda que sen detalles, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p>Compara expresando de maneira sinxela os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Elabora de maneira sinxela, de modo oral, as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe con vocabulario adecuado sen necesidade de guía, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos.</p> <p>Compara expresando de maneira adecuada e con argumentos os rasgos do Mesías sufrinte e os Mesías político.</p> <p>Elabora con vocabulario adecuado, de modo oral identificando e clasificando as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe usando vocabulario específico, destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p>Compara oralmente de maneira adecuada, con argumentos e proporcionando exemplos os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Elabora con ideas creativas e orixinais, comparando, identificando e clasificando as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>

RE_R4_CCL_CE_4	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Relaciona e lee de xeito moi impreciso de forma aleatoria e, a pesar de darlle pautas guiadas, de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p>Logra, únicamente con moita axuda e a pesar de proporcionarlle dicionarios e recursos, persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.</p> <p>Moi de cando en cando recoñece ao ler as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p>Relaciona e lee seguindo pautas guiadas e de forma simple de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p>Recoñece, con guías, a partir da lectura, persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.</p> <p>Distingue e xulga o que lee e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p>Relaciona e lee con claridade, de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p>Ordena de forma reflexiva e clara, achegando exemplos, persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.</p> <p>Comenta con respecto o que lee e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor elaborando outras hipótesis.</p>	<p>Lee de forma reflexiva, sen axuda, entendendo termos difíciles e clasifica de xeito xustificadamente recoñecendo a partir da lectura de maneira comprensiva un evanxeo, e identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p>Ordena de forma autónoma, con pensamento orixinal e coas súas palabras, a lectura identificando persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade e deseña o seu perfil.</p> <p>Nos escritos alleos ás súas creencias, distingue, xulga e comenta con respecto elaborando varias hipótesis sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

RE_4°_CAA_PA_5	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Diseña, só con axuda e seguindo un modelo concreto o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</p> <p>Diferencia eventualmente e a pesar de darlle pautas só de maneira mecánica as diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana.</p>	<p>Analiza situacións elixindo a estratexia máis axeitada, para buscar o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con axuda de textos.</p> <p>Aporta, usando pautas guiadas, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con argumentos escasos pero axeitados.</p>	<p>Marca e revisa o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, explicando o seu significado con axuda de analoxías.</p> <p>Construe, sin necesidade de guía, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con argumentos simples pero elaborados persoalmente, tamén busca relatos bíblicos reflexionando sobre o seu propio proceso.</p>	<p>Desenvolve con autonomía a planificación das tarefas, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen explicando o seu significado con axuda de analoxías e aportando exemplos.</p> <p>Construe, de forma autónoma e reflexiva, estratexias de pensamento, ten o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen con argumentos elaborados de seu e con claridade buscando nova información dos relatos bíblicos e, avaliando o seu propio proceso.</p>

RE_R4°_CSC_RD(trabalho grup)_6	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Non favorece o traballo colectivo ao non recoñecer nin esforzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.</p> <p>Enfoca de maneira negativa as súas condutas, e dificulta o traballo do grupo coa súa conduta disruptiva non tendo en conta os valores de humanidade aportados por Xesucristo.</p> <p>Non axuda a que o grupo teña mellores resultados pois non asume a súa influencia xa que carece do sentido de responsabilidade para o ben da comunidade.</p>	<p>Asume as súas responsabilidades negociando co grupo os prazos e obrigas dos traballos colectivos apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica no grupo.</p> <p>Acepta a diversidade de opinións xerando un ambiente de relación cómoda por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos.</p> <p>Promove a colaboración do grupo co cumprimento das normas sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación cos seus iguais apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na comunidade eclesial.</p> <p>Acepta a crítica constructiva na xestión de conflitos por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos e na caridade.</p> <p>Promove a colaboración do grupo coas súas comunicacións sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p>Comprométese cos seus iguais no traballo cooperativo e promove unha convivencia pacífica apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na sociedade e na comunidade eclesial.</p> <p>Aplica principios democráticos, solidariedade e respecto aos seus compañeiros por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos, na palabra de Deus e na caridade.</p> <p>Promove a colaboración do grupo coas súas accións sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

2.5 Perfil competencial de 1º Bach coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="177 472 373 555" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Destrezas:</p> <p data-bbox="172 667 316 741">Expresión oral,EO</p> <p data-bbox="172 779 328 853">Expresión escrita, EE</p> <p data-bbox="172 891 363 965">Comprensión oral,CO</p> <p data-bbox="172 1003 363 1077">Comprensión escrita,CE</p>	<p data-bbox="419 405 1422 479">RE1.1.1 Reflexiona sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.</p> <p data-bbox="419 510 1394 584">RE1.2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p data-bbox="419 591 1410 732">RE1.3.1 Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p> <p data-bbox="419 734 1378 844">RE1.3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p data-bbox="419 846 1362 956">RE1.4.1 Cualifica as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.</p> <p data-bbox="419 958 1406 1068">RE2.1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.</p> <p data-bbox="419 1070 1418 1180">RE2.2.1 Elabora unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p> <p data-bbox="419 1182 1414 1323">RE2.3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.</p> <p data-bbox="419 1326 1385 1435">RE3.1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p data-bbox="419 1438 1406 1547">RE3.2.2 Infórmase con rigor e debate respetuosamente, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. Escribe a súa opinión, xustificando razonadamente as causas e consecuencias dos devanditos conflitos.</p> <p data-bbox="419 1550 1342 1659">RE3.3.2 Analiza casos e debate de maneira razoada as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p> <p data-bbox="419 1662 1410 1736">RE4.1.1 Estuda, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrástaos co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p data-bbox="419 1738 1318 1812">RE4.2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compare criticamente.</p> <p data-bbox="419 1814 1350 1924">RE4.3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no que se recolla a síntese do seu estudo.</p>

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="256 456 443 495">Destrezas:</p> <p data-bbox="256 533 448 607">Perfil de aprendiz, PA</p> <p data-bbox="256 645 488 792">Ferramentas para estimular o pensamento, FE</p> <p data-bbox="256 831 421 904">Planificar e avaliar, AV</p>	<p data-bbox="523 421 1214 495">RE1.2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p data-bbox="523 495 1326 674">RE1.3.1 Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p> <p data-bbox="523 674 1331 792">RE1.3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p data-bbox="523 824 1334 936">RE2.1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.</p> <p data-bbox="523 936 1321 1115">RE2.3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.</p> <p data-bbox="523 1122 1334 1263">RE3.1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p data-bbox="523 1263 1294 1375">RE3.2.1 Recoñece con asombro e esfórzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do caos ou o azar.</p> <p data-bbox="523 1375 1321 1449">RE3.3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p data-bbox="523 1449 1326 1561">RE4.1.1 Estuda, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrástao co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p data-bbox="523 1561 1294 1673">RE4.3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral.</p> <p data-bbox="523 1673 1315 1785">RE4.3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no que se recolla a síntese do seu estudo.</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<div data-bbox="183 481 395 593" style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Destrezas:</div> <p data-bbox="177 629 432 741">Educación cívica e constitucional,EC</p> <p data-bbox="177 779 432 925">Relación cos demais,RD (Aquí está “Traballo en grupo”)</p> <p data-bbox="177 963 432 1032">Compromiso social,CS</p>	<p data-bbox="469 443 1305 517">RE1.2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p data-bbox="469 517 1410 663">RE1.3.1 Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p> <p data-bbox="469 663 1362 775">RE1.3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p data-bbox="469 775 1390 887">RE2.1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.</p> <p data-bbox="469 887 1414 999">RE2.2.1 Elabora unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p> <p data-bbox="469 999 1410 1144">RE2.3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.</p> <p data-bbox="469 1144 1390 1290">RE3.1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p data-bbox="469 1290 1402 1435">RE3.2.2 Infórmase con rigor e debate respetuosamente, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. Escribe a súa opinión, xustificando razonadamente as causas e consecuencias dos devanditos conflitos.</p> <p data-bbox="469 1435 1390 1514">RE3.3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p data-bbox="469 1514 1374 1581">RE4.2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compare críticamente.</p> <p data-bbox="469 1581 1398 1659">RE4.3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral.</p>

RE_R1ºBACH_CCL_EO_1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10

<p>Segue con axuda un esquema de intervención elaborado previamente para definir os termos, legal, ético e moral. Precisa apoiarse en elementos non verbais para expresar con concisión xuízos de valor sobre a necesidade de sentido reflexionando sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación.</p> <p>Desvíase e non retoma o fio do discurso para definir ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade, aplicando a situacións concretas devanditos principios e xustificando o pensamento social da Igrexa.</p>	<p>Comenta oralmente con respecto os escritos alleos no intercambio de opinións sobre os termos, legal, ético e moral. Estrutura con claridade a exposición da súa argumentación explicando publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p> <p>Expresa con concisión xuízos de valor sobre a necesidade de sentido reflexionando sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación.</p> <p>Segue un esquema xerado tras varios borradores inspirados en modelos específicos do xénero expositivo e de opinión para definir ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade, aplicando a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.</p>	<p>Anticipa á súa audiencia o contido, elaborando unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Anticipa a intención e a estrutura da súa intervención, explicando publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p> <p>Emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido en acontecementos mostrados nos medios de comunicación, marcando con claridade as transicións entre as partes e logrando a complicitade do público para usar coloquialismos ou expresións informais para facerse entender.</p> <p>Define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Fai recapitulacións do exposto, aplicando a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.</p>	<p>Selecciona o nivel de especificación máis adecuado para o seu discurso -conducindo cun léxico especializado- e expresándose persoalmente sobre os termos, legal, ético e moral. Explica publicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.</p> <p>Tras analizar a reacción da súa audiencia reconduce a súa expresión oral, se é necesario, ao expoñer a súa reflexión sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación e ao emitir xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.</p> <p>Define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade respectando o tempo que precisan as outras persoas na exposición dos seus argumentos. Aplica a situacións concretas devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa e elixindo o mellor momento para facer uso da súa quenda de palabra con concisión.</p>
---	---	---	--

RE_R 1ºBACH _CCL_EE_2	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Redacta con moitas fallas de ortografía inesperadas neste curso de bacharelato, con frases sen conexión, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. e os conflitos históricos da igrexa.</p> <p>Non usa un léxico específico nin ordea cunha estrutura de argumentos ao escribir as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p> <p>Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material no seu blog onde as compare críticamente. Ver en anexo as rúbricas de blog.</p>	<p>Informándose previamente con rigor sobre o caso de Galileo, Servet, etc. parafrasea e identifica o sentido esencial das achegas doutras persoas e incorpóralo á súa redacción sen apartarse da liña argumental que estrutura o seu discurso.</p> <p>Articula con marcadores textuais variados, cun léxico preciso e usa con propiedade locucións e frases feitas ao escribir sobre as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p> <p>Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora, escribindo correctamente, un material no seu blog onde as compare críticamente. Ver en anexo as rúbricas de blog.</p>	<p>Informándose previamente con rigor sobre o caso de Galileo, Servet, etc. escribe con claridade e orde as secuencias temporais dos sucesos observados, segundo para iso modelos de distintos xéneros como o xornalístico ou o narrativo, e escribindo varias alternativas para asegurarse do seu sentido.</p> <p>Escribe a súa opinión, xustificando razonadamente as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p> <p>Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora, escribindo correctamente, un material no seu blog onde as compare críticamente. Ver en anexo as rúbricas de blog.</p>	<p>Adopta na redacción dos seus traballos de investigación as normas de presentación como organización en epígrafes, notas ao pé de páxina, bibliografía, etc. Informándose previamente con rigor sobre o caso de Galileo, Servet, etc. escribe a súa opinión, xustificando razonadamente as causas e consecuencias dos conflitos históricos.</p> <p>Utiliza os diversos procedementos de citas para distinguir o texto propio do alieo e escribe de maneira razoada as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p> <p>Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material no seu blog onde as compare críticamente. Ver en anexo as rúbricas de blog.</p>

RE_R1ºBACH _CCL_CO_3	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10

<p>Parte da análise crítica do seu contexto específico de comunicación, propoñendo outras interpretacións diferentes con actitude aberta ao identificar, a través de fontes diversas, o concepto de cultura en diferentes épocas e contrastalo co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p>Con axuda identifica, a través de fontes orais, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue sen destacar que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica sen destacar o seu significado, identifica a súa influencia na organización social e na vida laboral.</p>	<p>Elabora diferentes hipóteses na escoita de textos a partir das súas características formais, ao identificar a través de fontes diversas, o concepto de cultura en diferentes épocas e contrastalo co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p>Identifica, a través de fontes orais, comparándoas con exemplos sinxelos, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica destacando o seu significado identifica a súa influencia na organización social e na vida laboral.</p>	<p>Integra nas súas interaccións a visión e as opinións das diversas persoas que participan, confirmando a súa comprensión para elaborar a resposta oral, ao identificar a través de fontes diversas, o concepto de cultura en diferentes épocas e contrastalo co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p>Identifica, a través de fontes orais comparándoas con analogías, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica, reproduce con outra expresión a súa influencia na organización social e na vida laboral.</p>	<p>Infere as conexións conceptuais entre varios fragmentos de películas comprendendo a articulación de ideas, disposición gráfica e nivel lingüístico para definir o concepto de cultura en diferentes épocas e contrastalo co carácter antropolóxico do ensino da Igrexa.</p> <p>Identifica, a través de fontes orais comparándoas con analogías e con outras fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p> <p>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica, expón creativamente a súa influencia na organización social e na vida laboral.</p>
---	---	--	--

RE_R1°BACH _CCL_CE_4	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Investiga cometendo erros de interpretación, trabucando datos estatísticos e sacando conclusións subxetivas dos comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p>Cualifica con pouca variedade de léxico as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.</p> <p>Comprende deficientemente ao comparar unha lectura con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p>	<p>Aplica diferentes estratexias de interpretación, segundo o propósito e contexto da lectura, localizando na estrutura textual a información máis relevante e fiable para a comprensión do seu sentido e así analizar correctamente os comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p>Cualifica con vocabulario coherente as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.</p> <p>A partir dunha lectura que mostre a inxustiza, comprende a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana.</p>	<p>Elixe o tipo de texto máis adecuado para as súas necesidades respectando a súa estrutura e estilo, e revísao varias veces para evitar sentidos non desexados, simplificando a súa estrutura sintáctica para lograr unha expresión máis eficaz ao analizar os comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p>Cualifica con vocabulario técnico, achegando exemplos, as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.</p> <p>Comprende a partir dunha lectura que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana.</p> <p>Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p>	<p>Interpreta a intención dun texto reconstruíndo as informacións implícitas a partir da análise do seu contexto e dos aspectos lingüísticos e conceptuais, ao investigar e obter datos estatísticos, analizando e sacando conclusións dos comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p> <p>Cualifica con vocabulario específico facendo notar semellanzas e diferenzas as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.</p> <p>Comprende a partir dunha lectura que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais (e outros que el mesmo aporta) que vinculan a dignidade do ser humano á súa condición de creatura.</p>

RE_R1ºBACH_CAA_PA_5	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Precisa axuda para empregar destrezas de pensamento como comparar e contrastar, clasificar, predicir, xerar posibilidades, analizar causas e efectos, e avanzar na aprendizaxe autónoma sobre o criterio ético que nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p>Na súa propia aprendizaxe precisa pautas para tomar decisións, aclarar suposicións, determinar a fiabilidade das ideas, reflexionar sobre as partes e o todo, ao identificar e diferenciar a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p>	<p>Persiste nunha tarefa que require reflexión, manexa a impulsividade na toma de decisións, expoñendo novas cuestións de maneira creativa na súa propia aprendizaxe sobre o criterio ético que nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p>Actúa de maneira flexible e independente e asume riscos responsables ao identificar e diferenciar a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p>	<p>Analiza os factores que facilitan e limitan a súa aprendizaxe como coñecementos previos, capacidades, personalidade, recompilando para iso evidencias que documentan a súa propia aprendizaxe sobre o criterio ético que nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p>Revisa o seu estilo de aprendizaxe, motivación, hábitos e estilo de pensamento para reaxustar o proceso e alcanzar a meta proposta de identificar e diferenciar a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p>	<p>Planifica e guía o seu pensamento aplicando as habilidades persoais e ferramentas que ten dispoñibles sobre a súa propia aprendizaxe para lograr un resultado satisfactorio e así aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</p> <p>Combina hábitos da mente, destrezas de pensamento e estratexias de reflexión ao identificar e diferenciar a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p>

RE_R1ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6	Grao mínimo para considerar que o alumno ↓ acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Cooperación pouco para traballar en grupo na identificación e diferenzación da diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p>Ao aplicar situacións de cooperación e estratexias de cohesión interna participa moi pouco na elaboración en grupo dun material audiovisual colectivo onde se compara críticamente elementos propios de diversas culturas.</p>	<p>Valora as achegas das persoas na cooperación atendendo ás súas necesidades para traballar en grupo na identificación e diferenzación da diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p>Aplicando situacións de cooperación e estratexias de cohesión interna elabora en grupo un material audiovisual colectivo onde compara críticamente elementos propios de diversas culturas.</p>	<p>Participa en estratexias de negociación, conciliación ou mediación, autorregulándose na xestión de conflitos e nas situacións de confrontación para traballar en grupo na identificación e diferenzación da diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p>Asemade comparte no grupo os elementos propios de diversas culturas e participa activamente elaborando un material audiovisual colectivo onde as compara críticamente.</p>	<p>Guiando as súas interaccións desde a defensa crítica dos valores da cultura de paz, da convivencia positiva, dos principios democráticos e dos dereitos humanos, identifica e diferenza a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.</p> <p>Coopera con estratexias de cohesión interna fortalecendo o grupo para xerar un ambiente emocional máis seguro e propicio no desenvolvemento das persoas ao elaborar un material audiovisual colectivo onde compara críticamente elementos propios de diversas culturas.</p>

2.6 Perfil competencial de 2º Bach coas rúbricas correspondentes

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	A	B	C Mínimo agardable	D	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Recoñecer e respetar a necesidade de sentido na persoa	Reflexiona sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido	Analiza e comenta críticamente distintos textos e esceas de películas onde se mostra a búsqueda de sentido do ser humano	Analiza e comenta críticamente textos e esceas de películas onde se mostra a búsqueda de sentido do ser humano	Analiza e comenta críticamente algún texto e comenta algunha esceca onde se mostra a búsqueda do sentido do ser humano	Analiza e comenta insuficientemente textos e esceas de películas onde se mostra a búsqueda do sentido	
Expresiones históricas del sentido religioso	Comparar manifestaciones históricas que permitan desvelar desde sempre o sentido relixioso do ser humano	Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións	Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións	Identifica e diferencia algunhas respostas salvíficas que mostran as relixións	Non identifica nin diferencia respostas salvíficas que mostran as relixións	
O misterio da persoa humana fundamento da súa dignidade	Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiales que vinculan a dignidade do ser humano a súa condición de criatura	Mostra a través de exemplos a inxustiza e a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana	Mostra a través de algúns exemplos a inxustiza e a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana	Mostra a través de algúns exemplos a inxustiza e a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana	Non mostra nin un exemplo onde se vexa a inxustiza e a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana	
Identificar e contrastar no	Califica e explica as respostas de	Explica as respostas de	Explica as respostas de	Explica algunha	Coñece algunha	

momento actual diversas respostas de sentido.	sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo o laicismo e contrastaas ca resposta que ofrecen as relixións	sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e comparaas ca resposta que ofrecen as relixións	sentido que ofrece o ataísmo, agnosticismo e comparaas cas que ofrecen as relixións	resposta o sentido que ofrece o ateísmo e compara cas que ofrece as relixións de maneira sinxela	resposta, pero non sabe explicala nin comparala cas que ofrecen as relixións	
Coñecer e valorar o contexto no que nace e a ensinanza da doutrina social da Igrexa	Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da Doutrina Social da Igrexa	Identifica problemas sociais e sinala a súa evolución ata a actualidade e coñece as respostas da Doutrina Social da Igrexa	Identifica algúns problemas sociais e coñece a súa evolución ata hoxe. Da conta das respostas da Doutrina Social da Igrexa	Identifica algún problema social e coñece a súa evolución. Analiza algunha das respostas da Doutrina Social da Igrexa		
Identifica a dignidade humana como clave para unha convivencia xusta entre os homes, diferenciando dos recoñecimentos que o estado fai a través das leis	Elabora unha definición persoal sobre os termos legal ético e moral. Explica as diferenzas entre os termos ca axuda de medios audiovisuais	É capaz de elaborar unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica con detalle as diferenzas entre os termos ca axuda de medios audiovisuais	Elabora unha definición sobre os termos legal, ético e moral. Explica as diferenzas entre os termos ca axuda de medios audiovisuais	Elabora unha definición sinxela sobre os termos legal, ético e moral. Explica as diferenzas básicas ca axuda de medios audiovisuais	Elabora unha incompleta definición dos termos legal, ético e moral. Pero non é que de explicar as diferenzas	
Coñecer e aplicar os principios fundamentais da Doutrina Social da Igrexa a diversos contextos	Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade.	É capaz de definir con palabras persoais o significado de ben común, destino	Define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal	Define de maneira sinxela o significado de ben común, destino universal	Define algún dos termos, pero non é capaz de aplicalos a situacións concretas	

	Aplica a situacións concretas estos principios	universal dos bens e subsidiariedade. Aplicaos a situacións concretas	dos bens e subsidiariedade. Aplicaos a situacións concretas	dos bens e subsidiariedade. Aplicaos a situacións concretas		
Coñecer e distinguir os diferentes métodos utilizados pola persoa para coñecer a verdade	Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica	Busca e identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica	Busca e identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica	Identifica algúns métodos de coñecer a verdade		
Coñecer, explicar e aceptar os momentos históricos de conflito entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas de porque actuaron así	Recoñece con asombro e esforzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do azar	Recoñece e esforzase por explicar a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do azar	Recoñece e explica mínimamente a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do azar	Explica de forma básica a orixe divina do cosmos distinguindo que non provén do azar	Explica insuficientemente a orixe divina do cosmos, e non razoa que non provén do azar	
Ser consciente de que a persoa é xeradora de cultura	Identifica os elementos propios de diversas culturas e comparaas	Identifica e explica elementos propios de diversas culturas e comparaas	Identifica algúns elementos propios das diversas culturas e fai unha sinxela comparación	Identifica basicamente algúns elementos propios das diversas culturas	Identifica moi pobremente algúns elementos propios das diversas culturas	Analizar diferentes expresións artísticas. Música, pintura, escultura, arquitectura, cine...
A cultura e a fe xeradoras de símbolos	Identifica os símbolos máis importantes do cristianismo	Identifica e sabe explicar os símbolos máis importantes do cristianismo	Identifica e explica de modo sinxelo os símbolos máis importantes do	Identifica e explica os símbolos principais do cristianismo	Identifica parcialmente e algún símbolo do cristianismo, pero non é quen de explicalos	

A arte, modo de expresión dos símbolos relixiosos	Coñece as maneiras de exprsar os símbolos relixiososs a través da arte	Explica o significado dos símbolos cristianos en cada estilo artístico	Explica sinxelament e a maior parte dos símbolos do cristianismo	Explica algún dos símbolos máis importantes do cristianismo	Coñece algún símbolo, pero no nos explica	
O simbolismo na arte cristiá	Interpreta os símbolos cristianos nos distintos estilos artísticos	Coñece e relata cronolóxicamente os distintos estilos artísticos e maneiras de expresar os símbolos	Coñece e relata os distintos estilos artísticos e a maneira de expresar os símbolos	Coñece e relata algúns estilos artísticos e algúns símbolos	Coñece algún estilo artístico, pero non explica os símbolos	
O camiño de Santiago, vehículo transmisor de cultura	Coñecer os distintos camiños de santiago e a importancia que tuvo o fenómeno da peregrinación na expansión da cultura	Coñece os distintos camiños a Santiago e o fenómeno da peregrinación e a súa importancia na construción europea	Coñece básicamente os camiños a Santiago e explica a importancia da peregrinación	Coñece os camiños a Santiago e explica mínimamente a importancia da peregrinación	Coñece pouco os camiños de Santiago e non explica a importancia do fenómeno da peregrinación	

ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLE	C	COMPETENCIAS CLAVE ASOCIADAS						
		CL	CMCT	CD	AA	CSC	SIEE	CEC
1.1 Reflexiona sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación e emite xuízos de valor sobre a necesidade de sentido.	B	X					X	X
2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.	B	X			X			X
3.1 Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade da lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano ao seu condición de creatura.	1	X		X	X	X		
3.2 Investiga, obtén datos estatísticos e analiza sacando conclusións, comportamentos dos mozos que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.	1	X	X	X	X	X		X
4.1 Cualifica as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e contrástaas coa proposta de salvación que ofrecen as relixións.	A	X					X	X
1.1 Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda o seu evolución até a actualidade e analiza as respostas da doutrina social da Igrexa.	A	X			X	X		X
2.1 Elabora unha definición persoal sobre os termos, legal, ético e moral. Explica públicamente as diferenzas entre os termos coa axuda de medios audiovisuais.	B	X		X		X		
3.1 Comprende e define con palabras persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas os devanditos principios xustificando o pensamento social da Igrexa.	1	X			X	X		X
1.1 Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue qué aspectos da realidade permite coñecer cada método.	B	X	X		X	X		X
2.1 Recoñece con asombro e esforzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non provén do caos ou o azar.	B		X		X			
2.2 Infórmanse con rigor e debate respetuosamente, sobre o caso de Galileo, Servet, etc. Escribe o seu opinión xustificando razonadamente as causas e consecuencias dos devanditos conflitos.	8	X	X			X		X
3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.	B				X	X		X
3.2 Analiza casos e debate de maneira razoada as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencias éticas.	1	X	X			X		X
1.1 Estudia, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrástaos co carácter antropolóxico da enseñanza da Igrexa.	1	X			X			X
2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as compara críticamente	A	X		X		X		X
3.1 Coñece e respecta os trazos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral.	8				X	X		X
3.2 Valora o traballo dos monxes por conservar a arte e a cultura grecolatina, elaborando un material audiovisual no que se recolla a síntese do seu estudo	B	X		X	X			X

2.7 Anexo: Rúbrica de blog

	9-10	7-8	5-6	0-4
Contidos	O blog/caderno recolle todas as actividades	O blog /caderno recolle a maior parte das actividades.	O blog/caderno recolle somentes algunhas das actividades.	O blog/caderno recolle poucas das actividades.
Reflexións	<i>Todas</i> as actividades expóñense cunhas moi boas reflexións.	<i>A maior parte</i> das actividades expóñense cunhas boas reflexións.	<i>Algunhas</i> das actividades teñen reflexións suficientemente boas .	<i>Moi poucas</i> reflexións son moi pouco boas .
Rutinas de Pensamento	<i>Todas</i> as reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas .	<i>A maior parte</i> das reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas .	<i>Algunhas</i> das reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas .	<i>Moi poucas</i> das reflexións teñen unha rutina de pensamento e non están ben .
Escritura	O blog non ten faltas de ortografía e a escritura está coidada .	O blog ten faltas de ortografía e a escritura non está coidada .	O blog ten moitas faltas de ortografía e non se entende ben o contido .	O blog non se entende e está infestado de faltas de ortografía .
Presentación	O blog e actividades teñen unha presentación moi coidada .	A presentación é boa .	A presentación non é boa .	Ten unha presentación moi mala .
Creatividade	O formato do blog é moi creativo e innovador .	O formato do blog é creativo e innovador .	O formato do blog é pouco creativo e innovador .	O formato do blog é moi pouco creativo e innovador .

3. Concreción dos obxectivos para cada curso

Será no apartado seguinte (o número catro) desta programación onde fagamos a correspondencia entre estándares de aprendizaxe, temporalización, grao mínimo e procedementos e instrumentos de avaliación para cada curso da nosa materia. Na normativa que sinalamos no primeiro apartado especifica que para este apartado número tres se faga *de ser o caso* polo que neste apartado somentes facemos referencia os obxectivos que aparecen no Decreto 86/2015, do 25 de xuño para cada unha das dúas etapas:

Obxectivos ESO

A ESO contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos

sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Obxectivos Bacharelato

O BACHARELATO contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego. m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

3.1 Obxetivos e contidos 1º ESO EDIXGAL

1. O MUNDO FÁLANOS DE DEUS

OBXECTIVOS:

- Admirar e asombrarse ante o mundo que nos rodea.
- Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus, e identificar a orixe divina da realidade.
- Reflexionar sobre os atributos de Deus.
- Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 5 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Miramos o mundo: unha realidade creada. • Deus creador é Pai, misericordioso e pródigo. • Un diálogo difícil, pero non imposible: Ciencia e Relixión. • Ao peche. 	Bloque 1: <ul style="list-style-type: none"> • 1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus. • 2. Identificar a orixe divina da realidade. • 4. Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación. 	Bloque 1: <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada. • 1.2 Avalía, compartindo cos seus compañeiros, sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus. • 2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus. • 4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación. • 4.2 Respecta a autonomía existente entre as explicacións, teolóxica e científica, da creación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

2. BUSCANDO RESPUESTAS

OBJECTIVOS:

- Valorar os mitos como compoñente cultural.
- Caer na conta de que a pregunta sobre a orixe do mundo pertenceu a todas as culturas.
- Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos sobre a creación, afondando nos relatos bíblicos.

TEMPORALIZACIÓN

6 sesións:

- 4 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • O porqué dos mitos. • Relatos míticos da creación na antigüidade. • Relatos bíblicos da creación. • Ao peche. 	Bloque 1: <ul style="list-style-type: none"> • 2. Identificar a orixe divina da realidade. • 3. Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos sobre a creación. 	Bloque 1: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus. • 3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas palabras, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

3. A HISTORIA DE ISRAEL

OBJECTIVOS:

- Recoñecer a importancia do coñecemento histórico e comprender o significado dunha lectura crente da historia.
- Coñecer, contrastar e apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.
- Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia de Israel.
- Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel.
- Recoñecer a influencia da Biblia na nosa cultura.

TEMPORALIZACIÓN

6 sesións:

- 4 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Unha historia guiada por Deus. 	Bloque 2: <ul style="list-style-type: none"> • 1. Coñecer, contrastar e 	Bloque 2: <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 Coñece, interpreta e 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

<ul style="list-style-type: none"> • Xeografía dun pequeno pobo. • Deus elixe, promete e sela unha alianza: Abrahán e Moisés. • Tempo de xuíces e de reis. • Profetas: denuncia e anuncio. • Ao peche. 	<p>apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia de Israel. • 3. Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel. 	<p>constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e personaxes da historia de Israel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 Mostra interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade. • 2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina. • 3.1 Recordar e explica construtivamente, de modo oral ou por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para co pobo de Israel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CSC • CCEC
---	--	---	--

4. OS EVANXEOS

OBJECTIVOS:

- Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.
- Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos.
- Valorar os evanxeos tanto a nivel relixioso, como a nivel literario, histórico, cultural e humano.

TEMPORALIZACIÓN

6 sesións:

- 4 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Unha boa noticia. • Que son os Evanxeos? • Como se fixeron os Evanxeos? • Os Catro Evanxeos. • Pero hai máis? Os Apócrifos. • Ao peche. 	<p>Bloque 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos. • 3. Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos. 	<p>Bloque 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil. • 3.1 Ordena e explica coas súas palabras os pasos do proceso formativo dos evanxeos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

5. XESÚS

OBXECTIVOS:

- Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.
- Distinguir en Xesús os trazos da súa natureza divina e humana.
- Valorar a persoa de Xesús a nivel histórico, relixioso, cultural, humano e moral.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 5 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Os superheroes.• Xesús, Deus e home.• Moitos "títulos" para Xesús.• Os milagres.• A misión de Xesús: o Reino.• Ao peche.	Bloque 3: <ul style="list-style-type: none">• 1. Distinguir en Xesús os trazos da súa natureza divina e humana.• 2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.	Bloque 3: <ul style="list-style-type: none">• 1.1 Identifica e clasifica de xeito xustificado as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.• 1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.• 2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os trazos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CAA• CSIEE• CSC• CCEC

6. A IGREXA E OS SACRAMENTOS

OBXECTIVOS:

- Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.
- Valorar a misión e acción da Igrexa.
- Recoñecer o sentido dos ritos, e a especificidade dos sacramentos.
- Recoñecer que a acción do Espírito Santo dá vida á Igrexa.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 5 sesións de exposición de contido.
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Que é a Igrexa. • Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade. • Unha vida chea de ritos. • Sacramentos na vida. • A acción do Espírito. • Ao peche. 	<p>Bloque 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa. • 2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo dá vida á Igrexa. 	<p>Bloque 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 Sinala e explica as distintas formas de presenza de Xesucristo na Igrexa: sacramentos, palabra de Deus, autoridade e caridade. • 2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son accións do Espírito para construír a Igrexa. • 2.2 Asocia a acción do espírito nos sacramentos coas distintas etapas e momentos da vida. • 2.3 Toma conciencia e aprecia a acción do Espírito para o crecemento da persoa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

3.2 Obxetivos e contidos 2º ESO EDIXGAL

1. O SER HUMANO

OBXECTIVOS:

- Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais.
- Relacionar a condición de criatura coa orixe divina.
- Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.
- Aprender a valorar, apreciar e defender a vida de todo ser humano.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 4 sesións de exposición de contido
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación
- 1 para o proxecto

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • O ser humano: un misterio • A orixe do ser humano • A dignidade de todo ser humano • Presétoche a... San Pedro Claver 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais. 2. Relaciona a condición de criatura coa orixe divina. 3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus. 4. Diferenciar a explicación teolóxica e a científica da creación. 	<p>1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p>2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respetuosa a orixe do ser humano.</p> <p>3.1 Valora, en situacións da súa contorna, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC
		<p>4.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación.</p> <p>4.2. Respeto a autonomía existente entre as explicacións teolóxicas e científicas da creación.</p>	

2. ACCIÓN HUMANA NO MUNDO

OBJECTIVOS:

- Entender o sentido e a finalidade da acción humana.
- Comprender ao ser humano como colaborador da creación de Deus.
- Ser capaz de clasificar accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación.
- Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais.
- Coñecer a acción da Igrexa na historia.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 4 sesións de exposición de contido
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 1 de avaliación
- 1 para o proxecto

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Liberdade e intelixencia • A acción humana • Comprometidos co mundo. • Unha encíclica para o futuro <ul style="list-style-type: none"> • Presétoche a... San Francisco de Asís 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais. 2. Relaciona a condición de criatura coa orixe divina. 3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus. 4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos. 2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respetuosa a orixe do ser humano. 3.1 Valora, en situacións da súa contorna, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc. 4.1 Clasifica accións do ser humano que respectan ou destrúen a creación. 4.2 Deseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan polo menos cinco necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

3. A FE E A REVELACIÓN

OBXECTIVOS:

- Comprender os conceptos fe e revelación.
- Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.
- Reflexionar acerca da relación entre fe e obras ou actitudes.
- Identificar actitudes de fe.
- Coñecer a acción da Igrexa na historia.

TEMPORALIZACIÓN

8 sesións:

- 3 sesións de exposición de contido
- 2.5 sesións para a película
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 0.5 de avaliación
- 1 sesión para o proxecto

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Confío, confías, confiamos• Deus quere falarnos• A revelación• As actitudes que xorden da fe• «Cartas a Deus»• Presétoche a... Santa Teresa de Jesús	<ol style="list-style-type: none">1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.4. Coñecer e respectar os criterios do magisterio da Igrexa en torno á interpretación bíblica.5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidad do texto bíblico.	<p>1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.</p> <p>2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela.</p> <p>4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia valorándoos como necesarios.</p> <p>5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p>5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.</p>	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CAA• CSIEE• CSC• CCEC

4. A BIBLIA

OBXECTIVOS:

- Comprender os conceptos fe e revelación.
- Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus. Identificar a resposta de fe de personaxes da Biblia.
- Coñecer as características fundamentais dos Libros Sagrados, reflexionando achega da súa orixe divina.
- Coñecer os criterios da Igrexa en torno á interpretación da Biblia.

TEMPORALIZACIÓN

7 sesións:

- 2.5 sesións de exposición de contido
- 2 sesións para a película
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 0.5 de avaliación
- 1 sesión para o proxecto.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• A Biblia, palabra de Deus?• Un libro cheo de libros• Como ler a Biblia• “José, o rei dos soños”• Presétoche a... varios mestres da fe na Biblia	<ol style="list-style-type: none">1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.3. Coñecer e definir a estrutura e organización da Biblia.4. Coñecer e respectar os criterios do magisterio da Igrexa en torno á interpretación bíblica.5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidad do texto bíblico.	<p>1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fe neles.</p> <p>2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela.</p> <p>3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.</p> <p>4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia valorándoos como necesarios.</p> <p>5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p>5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.</p>	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CAA• CSIEE• CSC• CCEC

5. CRER EN DEUS

OBXECTIVOS:

- Reflexionar achega da existencia de moitas relixións e saber recoñecer unha relixión monoteísta.
- Coñecer as características do Deus cristián.
- Coñecer e recoñecer as verdades da fe cristiá presentes no Credo e descubrir o carácter histórico do seu formulación.
- Saber formular o misterio da Trinidad e vincular o sentido comunitario da Trinidad coa dimensión relacional humana.
- Reflexionar achega da humildad, a tolerancia e o respecto.
- Coñecer a acción da Igrexa na historia.

TEMPORALIZACIÓN

6 sesións:

- 3.5 sesións de exposición de contido
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 0.5 de avaliación
- 1 sesión para o proxecto

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Moitas relixións • O Deus cristián • Imaxes de Deus • O Credo • Presétoche a... San Francisco Javier 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da Divinidade na revelación de Jesús. 2. Vincular o sentido comunitario da Trinidad coa dimensión relacional humana. 3. Descubrir o carácter histórico da formulación de Credo cristián. 4. Recoñecer as verdades da fe cristina presentes no Credo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián. 1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza trazos das divinidades das relixións politeístas e contrástalos coas características do Deus cristián. 2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para alcanzar a súa identidade a semellanza de Deus. 3.1 Confeccionar materiais onde se expresan os momentos relevantes da historia salvífica e relaciónaos coas verdades de fe formuladas no Credo. 4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CSC • CCEC

6. NACE A IGREXA

OBXECTIVOS:

- Comprender a expansión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiás, coñecendo as súas características.
- Coñecer as viaxes de San Pablo e recoñecer a súa importancia na difusión do cristianismo.
- Entender que a Igrexa é unha, santa, católica e apostólica. Coñecer a universalidad e apostolicidad da Igrexa.
- Coñecer e recoñecer as verdades da fe cristiá presentes no Credo.
- Coñecer a acción da Igrexa na historia.

TEMPORALIZACIÓN

6 sesións:

- 3.5 sesións de exposición de contido
- 0.5 de actividades de reforzo.
- 0.5 de ampliación.
- 0.5 de avaliación
- 1 sesión para o proxecto

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Fai case dous mil anos• As primeiras comunidades cristiás• As viaxes dun apóstolo: San Pablo• Unha, Santa, Católica e Apostólica• Moitos xeitos de ser Igrexa<ul style="list-style-type: none">• Preséntoch e a... Egeria	<ol style="list-style-type: none">1. Comprender a expansión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiás.2. Xustificar que a Igrexa é unha, santa, católica e apostólica.	<ol style="list-style-type: none">1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Pablo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagano.2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidade da Igrexa.2.2 Elabora materiais, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación, onde se reflicte a universalidad e apostolicidad da Igrexa.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CAA• CSIEE• CSC• CCEC

3.3 Obxetivos e contidos 3º ESO EDIXGAL

Unidade 1. Non somos illas

INTRODUCCIÓN

A convivencia con outras persoas en distintos ambientes axudan o adolescente a alcanzar un desenvolvemento pleno do seu corpo, da súa intelixencia e dos seus afectos. Os contidos desta unidade didáctica son plenamente antropolóxicos. A comezo de curso preténdese que o alumno se coñeza máis a si mesmo e potencie e intensifique a súa relación cos grupos naturais aos que pertence: familia, colexio e amigos particularmente.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Coñecer e interpretar a relación da persoa cos diferentes grupos sociais aos que pertence.
2. Descubrir a importancia de vivir en grupo e de compartir experiencias con outras persoas.
3. Reflexionar sobre o lugar da familia no proceso de desenvolvemento da persoa.
4. Analizar as esixencias os e compromisos dos cristiáns na súa relación con Deus, consigo mesmo e cos demais e relacionalos con outras opcións presentes na sociedade.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- A dimensión moral da persoa.
- A relación con Deus e cos irmáns.
- Liberdade e busca voluntaria do ben.
- A importancia de amar e sentirse amado.
- Relación, amor e amizade.

PROCEDEMENTOS

- Reflected de maneira esquemática a rede de relacións que establece cada alumno co seu medio social.
- Utilizar a letra de cancións como apoio para o debate e a reflexión.
- Ler e interpretar imaxes como expresión de sentimentos.
- Sintetizar conceptos por medio de definicións propias do alumno.

ACTITUDES

- Participación na dinámica de diversos grupos.
- Diálogo como lugar de encontro entre as persoas.
- Apertura cara aos outros.
- Busca da amizade.
- Desenvolvemento da capacidade de traballo en equipo.

Unidade 2. Un só Deus

INTRODUCCIÓN

Nesta unidade didáctica estudaranse as tres relixións monoteístas, tamén chamadas relixións do libro, presentes na nosa historia e na nosa cultura: xudaísmo, cristianismo e islam. O diálogo interrelixioso é unha das claves da nosa sociedade. A emigración e inmigración supón a convivencia de distintas culturas e relixións nun mesmo espazo. Coñecer o que outras persoas cren, as súas tradicións e a súa cultura axuda ao desenvolvemento da paz.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Coñecer e interpretar os distintos elementos que conforman o fenómeno relixioso na súa estrutura e na súa expresión histórica, como base de comprensión das distintas relixións.
2. Analizar os principios que fundamentan a fe cristiá na vida eterna e valorar criticamente a proposta das grandes relixións.
3. Analizar as esixencias e os compromisos dos cristiáns na súa relación con Deus, consigo mesmo e cos demais, e relacionalos con outras opcións presentes na sociedade e nas grandes relixións.
4. Recoñecer e valorar os fitos máis importantes da fe cristiá na historia da Igrexa, nas grandes obras da cultura e nas súas festas e considerar tamén as achegas doutras relixións.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- O proxecto de Deus sobre o home segundo o xudaísmo, o cristianismo e o islam.

- A revelación progresiva no pobo de Israel. O xudaísmo.
- A novidade de Xesús de Nazaret.
- Raíces comúns e novidades do islam.
- A influencia das relixións monoteístas na configuración da historia e a cultura española.

PROCEDEMENTOS

- Reflectir de maneira esquemática a rede de relacións que establece entre as grandes relixións.
- Ler e interpretar imaxes como expresión cultural das diversas relixións.
- Sintetizar conceptos por medio de definicións propias do alumno.

ACTITUDES

- Diálogo como lugar de encontro entre as relixións.
- Apertura cara á relixión que profesan outras persoas.
- Desenvolvemento da capacidade de traballo en equipo.
- Comprensión e respecto cara ás tradicións e expresións das diferentes relixións.

Unidade 3. A Biblia, un libro sagrado

INTRODUCCIÓN

A presente unidade introduce os alumnos no estudo da Biblia; que é, como se utiliza, de que trata, cando e como se escribiu e de que libros está composta. Ademais, presenta unha introdución ao estudo do Antigo Testamento, os libros que o compoñen e os xéneros literarios nos que están escritos. A unidade non pretende ser un estudo en profundidade da Sagrada Escritura, senón unha introdución na que os alumnos descubran como se foi formando a Biblia e como se debe interpretar a mensaxe que quere transmitir. Esta unidade verase complementada coa unidade seguinte, dedicada ao estudo do Novo Testamento. Os contidos que presenta son fundamentais xa que coñecer a Biblia é esencial para poder fundamentar e entender correctamente a novidade e significatividade da mensaxe cristiá.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Comprender que a Biblia é un libro relixioso que contén a Historia da Salvación.

2. Coñecer que narran e como se escribiron os libros que compoñen o Antigo Testamento.
3. Identificar os lugares onde transcorren os principais acontecementos que narra a Biblia así como algúns dos seus xéneros literarios.
4. Saber utilizar a Biblia situándoa na súa orixe, forma e finalidade e interpretación adecuada, en relación coa historia e experiencia relixiosa de Israel e como expresión da revelación de Deus Pai aos homes.
5. Situar no seu contexto a Biblia para comprender o seu sentido e valoralo como resposta ás inquietudes relixiosas das persoas.
6. Comprender a Biblia como palabra de Deus ás persoas e norma fundamental da fe e da vida cristiá.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- A Biblia: un libro relixioso, un libro de fe.
- División da Biblia: Antigo e Novo Testamento.
- Elementos básicos de interpretación do Antigo Testamento. Os distintos libros do Antigo Testamento e a súa división, descrición, autores. Xéneros literarios. Os libros do NT.
- Xeografía da Biblia: Mesopotamia, Exipto e Canaán. Os nomes da terra prometida.
- A revelación progresiva de Deus na Biblia. As dez etapas históricas da Biblia.
- O Deus da Biblia: libertador, próximo, salvador.
- Importancia da Biblia no noso patrimonio cultural.

PROCEDEMENTOS

- Recoñecer e distinguir nun mapa xeográfico as principais rexións da xeografía bíblica.
- Ordenar cronoloxicamente as etapas da Biblia.
- Relacionar personaxes bíblicos coa súa época histórica.
- Distinguir entre o AT e o NT e clasificar por xéneros literarios os libros da Biblia.
- Ler e analizar diversos textos bíblicos, literarios, xornalísticos e doutriniais.
- Coñecer, respectar e valorar o patrimonio cultural e histórico-artístico relacionado coa Biblia.
- Utilizar as TIC para buscar información relacionada co tema.

ACTITUDES

- Interese por comprender as dimensións literarias, históricas e xeográficas da Biblia.

- Valor da fe a Biblia como Palabra de Deus e libro relixioso.
- Interese por aprender os títulos dos libros da Biblia, as súas clasificacións, etc.
- Aprecio polos elementos culturais e artísticos que se inspiran na tradición bíblica.

Unidade 4. O novo testamento

INTRODUCCIÓN

Baixo o título *Novo Testamento* escóndese unha importante cantidade de contidos para desenvolver na aula en diferentes sesións. A unidade comeza mostrándonos un mapa xeográfico, político e histórico do país no que viviu Xesús.

A continuación mostra unha fotografía da sociedade daquela época e, unha vez sinalados os escenarios e os diferentes actores, aborda o tema de que, cantos e como son os evanxeos e outros libros que compoñen o Novo Testamento. Sen dúbida esta unidade recolle moita información e toda ela é especialmente significativa para coñecer o mellor posible a vida e a mensaxe de Xesús de Nazaret.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Coñecer as características xeográficas e políticas de Palestina, país onde viviu Xesús de Nazaret.
2. Percorrer brevemente a peculiar historia do país de Xesús.
3. Aprender como era a sociedade do tempo de Xesús: a súa forte estruturación en clases e grupos sociais.
4. Coñecer as principais características da relixión xudía daquela época: a súa fe, normas, festas e centros relixiosos.
5. Estudar que libros conforman o Novo Testamento para comprender a mensaxe que encerran.
6. Coñecer que son os evanxeos, cando foron escritos e con que finalidade. Evanxeos sinópticos e apócrifos.
7. Identificar diferentes xéneros literarios nos textos evanxélicos.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- Xeografía, política e historia de Palestina.
- Sociedade do tempo de Xesús: dirixentes, grupos sociais e marxidados.

- Fe, normas, festas e centros relixiosos xudeus.
- Evanxeo e evanxeos: autoría, significado, contido, finalidade e tipoloxía.
- Os xéneros literarios nos evanxeos.
- Outros libros do Novo Testamento: Feitos, Cartas e Apocalipse.

PROCEDEMENTOS

- Traballar con diferentes mapas da época para identificar os aspectos físicos e políticos de Palestina.
- Buscar en textos bíblicos diferentes acontecementos e lugares onde transcorreron escenas da vida de Xesús.
- Realizar algunha sinopse con textos evanxélicos para mostrar o seu parecido e a súa especificidade.
- Realizar cadros sintéticos cos conceptos e contidos máis importantes.

ACTITUDES

- Realización de diferentes actividades nos diversos apartados da unidade.
- Dispoñibilidade para coñecer datos doutra época que son importantes para comprender o evanxeo.
- Capacidade de traballar en equipo.
- Aprender a analizar a mensaxe dun texto, o que o seu autor quixo dicir e o que nos di a nós hoxe.

Unidade 5. Vida en comunidade

INTRODUCCIÓN

Despois da morte e resurrección de Xesús os discípulos continúan a súa obra anunciando a boa nova, a chegada do reino de Deus. Os primeiros cristiáns viven en comunidade: este grupo é distinto aos outros grupos relixiosos da época, xudeus ou romanos.

Nesta unidade didáctica estúdase como vive esta primeira comunidade e como se estende, cal é a súa misión desde hai máis de vinte séculos. Os sacramentos enriquecen e conforman a vida da comunidade cristiá.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Analizar e valorar o sentido e finalidade da Igrexa en canto á realización institucional do servizo de humanización e salvación que lle Cristo ofrece ao ser humano, e descubrir a súa achega aos procesos máis importantes da historia española e europea.

2. Coñecer e valorar a resposta dos crentes á mensaxe e acontecemento cristián que se realiza na Igrexa.
3. Recoñecer e valorar os fitos máis importantes da fe cristiá na historia da Igrexa, nas grandes obras da cultura e nas súas festas, considerando tamén as achegas doutras relixións.
4. Comprender e distinguir a acción salvadora de Cristo, e o carácter celebrativo de cada un dos sacramentos.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- Xesucristo convoca e congrega á comunidade dos seus discípulos. A Igrexa, misterio de comunión. O Espírito Santo forza e vida dos crentes.
- A Igrexa, Pobo de Deus. A misión da Igrexa: catolicidade e carácter misioneiro.
- Os sacramentos da confirmación e da orde sacerdotal.

PROCEDEMENTOS

- Reflectir de maneira esquemática a rede de relacións que se establece entre as grandes relixións.
- Ler e interpretar textos oficiais da Igrexa.
- Sintetizar conceptos por medio de definicións propias do alumno.
- Elaboración dunha ficha de análise.

ACTITUDES

- Desenvolvemento da capacidade de traballo en equipo.
- Apertura cara aos outros.
- Participación nas tarefas de tipo persoal e de grupo.
- Interese por adquirir novos coñecementos.

Unidade 6. A fe, resposta dos crentes

INTRODUCCIÓN

Ao igual que ocorre co termo relixión, cando falamos da fe podemos encontrarnos con infinidade de definicións. Sexan cales fosen esas definicións, o que nunca pode faltar na definición do que é a fe é que esta é unha resposta dos crentes. Sendo así, suponse que se respondemos é porque nos sentimos chamados: é o caso dos cristiáns, cuxa fe é crer no Deus de Xesucristo, un Deus amor e relación. Nesta unidade imos estudar a fe cristiá: o que é, como se manifesta, onde se vive e de onde procede.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Coñecer en que consiste a fe cristiá, como se manifesta, onde se vive e de onde procede.
2. Descubrir no seguimento de Xesús a raíz do ser cristián.
3. Afondar nas características básicas do seguimento de Xesús.
4. Aprender o que significa que o Deus cristián é amor e coñecer as canles que Deus utiliza para comunicarse: a Biblia, a tradición e o maxisterio.
5. Identificar a Xesucristo como Fillo de Deus encarnado entre os homes mediante o coñecemento e a análise da súa mensaxe, vida e presenza polo Espírito Santo na Igrexa.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- A fe cristiá.
- Crer en Xesús é seguir a Xesús.
- Deus, un e trino.
- Biblia, tradición e maxisterio.

PROCEDEMENTOS

- Lectura e análise de textos para facilitar a comprensión de contidos.
- Realización de propostas de traballo e actividades para reforzar a adquisición de coñecementos.
- Ler e interpretar o contido das imaxes.

- Utilizar a letra de cancións como apoio para a reflexión.

ACTITUDES

- Responsabilidade ante as tarefas que se propoñen e nas actividades de grupo.
- Atención á adquisición de novos conceptos.
- Desenvolvemento da capacidade de traballar co texto bíblico.
- Reflexión sobre os contidos da unidade para a propia vida.

Unidade 7. Decidir en liberdade

INTRODUCCIÓN

A presente unidade aborda o tema da liberdade e da responsabilidade de todo ser humano. As persoas temos a capacidade de orientar a nosa vida, para o cal temos que tomar moitas decisións. De como decidimos depende en gran medida como é e será a nosa vida. Esta unidade expón a apaixonante pero difícil tarefa de orientar correctamente a propia vida desde a liberdade, a responsabilidade e a conciencia.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Analizar o proceso mediante o cal as persoas tomamos decisións e construímos a nosa personalidade.
2. Aprender a analizar que é o que fai que unha decisión sexa boa ou mala.
3. Coñecer como viviu Xesús as súas propias decisións.
4. Comprender como debe ser a conduta dos seguidores de Xesús.
5. Identificar a dimensión moral da vida humana e relacionala cos criterios que dimanan da fe cristiá.
6. Adquirir un esquema comprensivo básico dos elementos do acto moral para poder actuar con liberdade e responsabilidade.
7. Valorar a importancia de ser fieis á propia conciencia e de asumir a responsabilidade das propias accións.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- O proceso de decisión nas nosas vidas.
- As opcións fundamentais, guía das nosas decisións.
- Conceptos de liberdade e responsabilidade.
- A conciencia moral.
- O home novo que xorde de Xesucristo. A vida como proxecto persoal.
- Fundamentos da dimensión moral. O proceso das nosas eleccións.
- Identificación e relación entre causas e efectos do acto moral.
- Os valores. Os valores de Xesús. Os valores dos discípulos de Xesús.

PROCEDEMENTOS

- Ler e comentar os textos propostos.
- Reflexionar e recoñecer a dimensión moral de toda persoa.
- Relacionar os conceptos de “condutas“ cos “valores“ que as animan.
- Elixir e comentar textos evanxélicos.
- Buscar o significado de palabras clave.
- Expoñer as dúbidas e preguntas sobre a forma de formular un acto moral.
- Establecer comparacións entre diversas escalas de valores.
- Coñecer, respectar e valorar as crenzas, actitudes e valores do noso acervo cultural e do patrimonio histórico artístico.

ACTITUDES

- Actitudes de creatividade e participación nas tarefas que se propoñen.
- Interese por chegar a ter unha conciencia moral ben formada.
- Dispoñibilidade cara á reflexión crítica sobre as posturas e valores de un mesmo.
- Admiración por aquelas persoas que son consecuentes coas súas opcións e valores fundamentais.
- Interese por descubrir mellor como seguir a Xesús na sociedade actual.

Unidade 8. O regalo da vida

INTRODUCCIÓN

A vida biolóxica, a vida humana, é o primeiro que encontramos e o último que deixamos. Nesta unidade trabállase en torno a ela. O seu valor, a responsabilidade que todos temos ante ela e as ameazas, agresións e manipulacións ás que está exposta. Trátase de falar da vida como un don, como un regalo en torno ao cal somos chamados a tomar decisións. Na presente unidade imos estudar cal é o sentido e a importancia que lle dá o cristián á marabilla da vida.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. Reforzar o que xa coñecen sobre o respecto á vida humana.
2. Aprender a interpretar, por medio da análise do relato da creación, o que nos di Deus sobre a vida humana.
3. Coñecer os principios que a Igrexa foi elaborando, a partir dos relatos bíblicos, sobre a vida humana.
4. Analizar como se aplican estes principios aos problemas que sobre a defensa da vida supón o mundo de hoxe.
5. Comprender que a tarefa do cristián é vivir a vida dunha maneira positiva e alegre.
6. Adquirir uns principios básicos para poder actuar con liberdade e responsabilidade neste campo.
7. Valorar a importancia de ser fieis á propia conciencia e de asumir a responsabilidade das propias accións como persoas e como cristiáns.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- Os relatos da creación na Biblia.
- O ser humano foi creado a imaxe de Deus.
- A vida pertence a Deus.
- Doutrina da Igrexa: a vida humana é sagrada.
- A tarefa do cristián fronte á vida: recibila, amala, promovela e defendela.
- As agresións contra a vida.

- Moral da vida humana e problemática que representa: violencia, pena de morte, guerra, tortura; accidentes de tráfico, transplantes; aborto, eutanasia, suicidio, homicidio; enxeñaría xenética, inseminación artificial, fecundación *in vitro*.
- Xesús e o compromiso cristián en defensa da vida.

PROCEDEMENTOS

- Encontrar a relación existente entre os dilemas morais actuais e a doutrina cristiá.
- Analizar de forma crítica e reflexiva diversas informacións sobre as agresións contra a vida.
- Ordenar a información recollida nunha táboa analítica.
- Ler e analizar varios escritos bíblicos.
- Responder as preguntas formuladas.
- Ler e comentar os textos poéticos e doutriniais propostos.
- Buscar o significado de palabras clave.
- Recoñecer os diferentes campos nos que está implicada hoxe a loita pola dignidade da vida humana.
- Utilizar recursos informáticos para ampliar contidos segundo os intereses do alumno ou da alumna.

ACTITUDES

- Actitude de análise crítica.
- Dispoñibilidade para dar opinións dunha forma reflexiva.
- Valorar a vida.
- Interese pola defensa da dignidade da vida humana.
- Recoñecemento da necesidade de formación máis profunda sobre este tema.
- Actitude de solidariedade co sufrimento de todo ser humano.

Unidade 9. A vida dos primeiros cristianos

INTRODUCCION

Nesta unidade preséntase a vida dos primeiros cristianos. Ser cristiá é acoller a boa noticia de Xesús e

cambiar de vida. Despois da morte e a resurrección de Xesús, os seus seguidores levarán a súa mensaxe aos confíns do Imperio Romano, salvando grandes dificultades e persecucións.

OBXETIVOS DIDÁCTICOS

1. Analizar e comprender a vida da primitiva comunidade cristiana
2. Coñecer a figura de apóstol Pablo, o núcleo da súa predicación e a súa contribución á expansión do cristianismo no seu primeiro século de historia.
3. Analizar a relación de Igrexa co Imperio Romano e a súa expansión á longo do seu territorio durante os séculos I e II.
4. Coñecer os principais momentos, personaxes e acontecementos da historia da Igrexa primitiva para descubrir os seus efectos na vida dos cristiáns e no dinamismo da sociedade.
5. Coñecer e valorar o sentido e a finalidade da Igrexa coa realización institucional do servizo de humanización e salvación que Cristo ofreceu ós seres humanos e descubrir a súa aportación nos feitos máis importantes da historia española e europea.

CONTIDOS

CONCEPTOS

- A Igrexa primitiva nos feitos dos Apóstoles.
- Características da vida na primeira comunidade.
- Unha comunidade ó servizo dos irmáns.
- Os primeiros conflitos da Igrexa.
- As primeiras persecucións.
- San Pablo, a súa obra misioneira.
- Expansión do cristianismo polo Imperio Romano.
- A Igrexa dos séculos II e III. As grandes persecución. A vida interna da Igrexa durante os primeiros séculos.
- Ás orixes do cristianismo en España.

PROCEDIMENTOS

- Analizar un cronograma e situar as principais persecucións dos emperadores romanos contra a Igrexa.

- Interpretar mapas geográficos para descubrir os itinerarios de Pablo. Principais núcleos cristiáns nos primeiros séculos.
- Buscar, ler e interpretar textos bíblicos e doutrinais.
- Coñecer e apreciar o patrimonio cultural e relixioso de España, sobretudo dos primeiros séculos do cristianismo e das tradicións relixiosas máis antigas e duradeiras.
- Analizar viñetas e cómics, sendo capaces de traducir en explicacións sencillas a mensaxe do autor.
- Contemplar cuadros con contidos relixiosos da pintura universal, relacionados as escenas bíblicas que conteñene e os valores que intentan transmitir.

ACTITUDES

- Interés por descubrir os acontecementos máis significativos da Igrexa primitiva.
- Valor da historia da Igrexa coma fonte de coñecemento e de evolución da fe e das súas figuras máis representativas..
- Admiración pola figura de San Pablo coma o grande apóstolo da evanxelización de todos os pobos.

3.4 Obxetivos e contidos 4º ESO

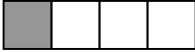
PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 1: A Igrexa católica

Obxectivos

1. Valorar criticamente o compromiso solidario e artístico da Igrexa católica no mundo actual.
2. Investigar as achegas humanitarias e relixiosas dos santos católicos para a consecución da felicidade completa.
3. Identificar as principais características da Igrexa católica.
4. Interpretar correctamente o relato bíblico da parábola «Os xornaleiros da viña».
5. Desenvolver as competencias de autonomía e iniciativa persoal, comunicación lingüística e cultural e artística, para aplicar o aprendido sobre a Igrexa católica á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Setembro

Outubro

- *Experiencias para a vida:* San Pío de Pietrelcina, sacerdote franciscano.
- *A Igrexa católica:* Xesucristo funda a Igrexa. O misterio da Igrexa. As notas da Igrexa ao longo da historia.
- *A Biblia: a misión da Igrexa:* Os xornaleiros da viña (Mt 20, 1-16). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 2: Historia da Igrexa (I)

Obxectivos

1. Valorar a grande achega que realizou a Igrexa no desenvolvemento da historia de Occidente ata o século XV.
2. Coñecer os principais acontecementos, personaxes e ensinanzas da primeira metade da historia da Igrexa.
3. Descubrir o máis orixinal e permanente da Igrexa ao longo da súa historia.
4. Investigar o relato bíblico «Xesús de Nazaret e a muller pecadora».
5. Desenvolver as competencias de autonomía e iniciativa persoal, cultural e artística, e aprender a aprender, para aplicar o aprendido sobre a primeira parte da historia da Igrexa á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Outubro

- *Experiencias para a vida*: Vida de San Paulo de Tarso.
- *A historia da Igrexa (I)*: A Igrexa na Idade Antiga (séculos I-IV). A Igrexa na Idade Media (séculos V-XV).
- *A Biblia: unha historia de igualdade e dignidade*: Xesús de Nazaret e a muller pecadora (Lc 7, 36-50). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias*.
- *Autoavalía o aprendido*.

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 3: Historia da Igrexa (II)

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Tomar conciencia da grande achega cultural e artística que a Igrexa realizou ao longo da súa historia.
2. Coñecer os principais acontecementos, personaxes e ensinanzas da segunda metade da historia da Igrexa católica.
3. Investigar como a Igrexa descobre nos acontecementos positivos e negativos da súa historia un medio para madurar como institución e seguir realizando a misión que Xesucristo lle encomendou.
4. Interpretar correctamente o relato bíblico «A historia do rei Saúl».
5. Desenvolver as competencias de autonomía e iniciativa persoal, cultural e artística, e aprender a aprender, para aplicar o aprendido sobre a segunda parte da historia da Igrexa á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Novembro

- *Experiencias para a vida*: O testemuño católico de Lidia Bosch.
- *A historia da Igrexa (II)*: A Igrexa na Idade Moderna (séculos XV-XVIII). A Igrexa na Idade Contemporánea (séculos XVIII-XXI).
- *A Biblia: aprender as ensinanzas da historia*: A historia do rei Saúl (1 Sam 8-30). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias*.
- *Autoavalía o aprendido*.

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 4: O patrimonio cultural e artístico da Igrexa

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Recoñecer a unidade que existe entre a fe cristiá e o patrimonio cultural e artístico da humanidade.
2. Descubrir o gran patrimonio cultural e artístico da Igrexa e a súa influencia nas raíces culturais de Europa e España.
3. Investigar os motivos polos cales a Igrexa é creadora de cultura e arte.
4. Coñecer o relato bíblico «Xesús cura o servo dun centurión romano».
5. Desenvolver as competencias de aprender a aprender, comunicación lingüística e cultural e artística, para aplicar o aprendido sobre o patrimonio artístico da Igrexa á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Novembro

--	--	--	--

		R	
--	--	---	--

Decembro

- *Experiencias para a vida:* Leonardo da Vinci, o artista universal. O Cristo da pintura *A Última Cea*.
- *O patrimonio cultural da Igrexa:* A Igrexa, creadora de cultura e arte. Achegas da Igrexa á cultura e a arte.
- *A Biblia: tolerancia e patrimonio relixioso:* Xesús cura o servo dun centurión romano (Lc 7, 1-10). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 5: A relixiosidade popular católica

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Investigar as principais expresións da relixiosidade popular en relación coa Virxe María e o Camiño de Santiago de Compostela.
2. Identificar as principais características que forman o fenómeno da relixiosidade popular.
3. Coñecer os principais trazos, principios e expresións da verdadeira relixiosidade popular católica.
4. Apreciar os valores humanos e relixiosos que propón o relato bíblico «Anuncio do nacemento de Xesús de Nazaret».
5. Desenvolver as competencias de coñecemento e interacción co mundo físico, cultural e artística e de comunicación lingüística, para aplicar o aprendido sobre a relixiosidade popular católica á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Xaneiro

- *Experiencias para a vida:* Santiago o Maior e o Camiño de Santiago.
- *A piedade popular católica:* Que é a relixiosidade popular. Que é a relixiosidade popular católica. Como vivir a verdadeira relixiosidade católica. Expresións da fe popular católica.
- *A Biblia: a anunciación a María:* Anuncio do nacemento de Xesús de Nazaret (Lc 1, 26-38). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 6: A Igrexa católica na sociedade das comunicacións

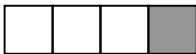
Competencias básicas

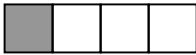
- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Valorar criticamente os usos das novas tecnoloxías da comunicación na sociedade actual.
2. Descubrir a renovación da Igrexa católica na sociedade da comunicación.
3. Identificar as relacións actuais da Igrexa católica cos medios de comunicación social.
4. Coñecer a comunicación profunda e salvadora que propón o relato bíblico «Deus escoita a Agar e Ismael».
5. Desenvolver as competencias de comunicación lingüística, coñecemento e interacción co mundo físico e de autonomía e iniciativa persoal, para aplicar o aprendido sobre a Igrexa na sociedade das comunicacións á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Xaneiro

Febreiro

- *Experiencias para a vida*: Despersonalización e manipulación: 1984 de Orwell.
- *A Igrexa católica na sociedade da comunicación*: A renovación interior da Igrexa católica. Sociedade e tecnoloxías da comunicación. Igrexa católica e medios de comunicación social.
- *A Biblia: a comunicación máis profunda e salvadora*: Deus escoita a Agar e Ismael (Xén 16, 1-15; 21, 1-21). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias*.
- *Autoavalia o aprendido*.

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 7: O diálogo entre as Igrexas e as relixións

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Valorar os feitos e experiencias comunitarias que promoven o diálogo e a unidade entre as relixións e as Igrexas cristiás.
2. Investigar o fenómeno da interrelixiosidade e o ecumenismo no mundo actual.
3. Coñecer as principais características da misión ecuménica e interrelixiosa da Igrexa católica.
4. Aplicar as ensinanzas interrelixiosas que se desprenden do relato bíblico «Xesús de Nazaret e a muller sirofenicia».
5. Desenvolver as competencias de coñecemento e interacción co mundo físico, aprender a aprender e de comunicación lingüística, para aplicar o aprendido sobre a interrelixiosidade e o ecumenismo á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Febreiro

- *Experiencias para a vida:* Lenda do príncipe Ahmed, peregrino do amor.
- *A interrelixiosidade e o ecumenismo:* Que é a interrelixiosidade. Misión ecuménica e interrelixiosa da Igrexa.
- *A Biblia: practicar a interrelixiosidade:* Xesús de Nazaret e a muller sirofenicia (Mc 7, 24-30). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 8: Como descubrir e desenvolver a fe cristiá

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Descubrir diferentes testemuños de fe cristiá e conversión a Deus.
2. Identificar as características da fe cristiá.
3. Investigar os principais camiños para encontrarse con Deus e madurar na fe cristiá.
4. Apreciar os valores humanos e relixiosos que propón o relato bíblico «A historia de Xonás».
5. Desenvolver as competencias de autonomía e iniciativa persoal, comunicación lingüística e cultural e artística, para aplicar o aprendido sobre o desenvolvemento da fe cristiá á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Marzo

- *Experiencias para a vida:* A conversión da princesa Alexandra Borghese. A gran fe persoal e cristiá de Tony Meléndez.
- *Como descubrir e desenvolver a fe cristiá:* Que é a fe cristiá. Como facer crecer e madurar a fe cristiá.
- *A Biblia: unha fe insegura e confusa:* A historia de Xonás (Xon 1-4). Os protagonistas. Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

PROGRAMACIÓN DA UNIDADE 9: O diálogo da fe cristiá coa razón e a cultura

Competencias básicas

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia para o desenvolvemento da autonomía e iniciativa persoal

Obxectivos

1. Descubrir a grande achega da Igrexa católica ao desenvolvemento da cultura e a ciencia.
2. Coñecer os principais logros e dificultades do diálogo entre a fe cristiá e a razón na historia.
3. Comprender as características do diálogo da fe cristiá coa razón e a cultura.
4. Aplicar á vida persoal e social as ensinanzas do relato bíblico «Deus ama e regala a sabedoría».
5. Desenvolver as competencias de aprender a aprender, autonomía e iniciativa persoal e de comunicación lingüística, para aplicar o aprendido sobre a síntese entre a fe cristiá e a cultura á vida persoal e social.

Contidos temporalizados

Abril

- *Experiencias para a vida:* Charles Darwin, cristián e científico. Pensamentos da súa autobiografía.
- *O diálogo da fe cristiá coa razón e a cultura:* O diálogo fe-cultura nos primeiros séculos. O conflito entre a fe cristiá e a razón. A síntese entre a fe, a razón e a cultura.
- *A Biblia: a sabedoría, síntese de fe, razón e experiencia:* Deus ama e regala a sabedoría (Sab 7, 15-22; 25-28). Claves para interpretar o relato. Ensinanzas para aplicar hoxe.
- *Desenvolve as túas competencias.*
- *Autoavalía o aprendido.*

3.5 Obxetivos e contidos 1º -2º BACHARELATO

OBJETIVOS 1. Identificar las cuestiones sobre el sentido de la vida y valorar la importancia que éstas tienen para la felicidad personal. 2. Adquirir un panorama general organizado de las grandes respuestas que se han ido dando a la cuestión sobre el sentido de la vida. 3. Enmarcar las reglas. 4. Tomar conciencia de los principales problemas que vive la sociedad actual, analizar los hechos, investigar las causas y conocer la doctrina de la Iglesia sobre los mismos. 5. Adquirir un panorama general organizado de la Doctrina Social de la Iglesia, de sus raíces, principios inamovibles y evolución histórica. 6. Comprender que el orden social imperante hoy en el mundo constituye una violación a la dignidad de la persona y al derecho de los pueblos y comprometerse en colaborar en la mejora del mismo, y en especial la fe cristiana, en el contexto de la respuesta al problema del sentido de la vida. 7. Adquirir un panorama de las claves fundamentales de la vida personal de las que, en gran medida, depende la felicidad y la relación personal.

8. Captar la importancia del “proyecto personal de vida” como instrumento para encauzar la propia vida. 9. Elaborar una adecuada comprensión de lo que significa “ser persona” a partir de las dos vertientes fundamentales de la experiencia humana: la interioridad y el encuentro con los demás y con el mundo. 10. Conocer las composiciones artísticas de contenido cristiano más significativas de la cultura de Occidente y de nuestra cultura más próxima. 11. Saber interpretar las diferentes maneras que tiene el arte de presentar lo religioso y descubrir el mensaje cristiano en el arte. 12. Valorar la importancia que el arte cristiano ha tenido y tiene en la formación del patrimonio cultural de la humanidad.

4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: a) Temporalización, b) Grao mínimo, c) Procedementos e instrumentos de avaliación.

4.0. Introducción

Neste apartado imos elaborar, para cada nivel desde 1º ESO ata 1º Bacharelato, unha táboa do seguinte xeito:

Na primeira columna especificamos cada estándar de aprendizaxe (de agora en diante EA e co seu código correspondente) dos xa referidos no perfil competencial.

Na segunda columna especificamos a avaliación ou avaliacións nas que se vai traballar ese EA marcando con unha *equis*.

Na terceira columna indicamos o grao mínimo de consecución do EA necesario para superar a materia. Ese grao mínimo é o que xa está exposto nas rúbricas do apartado segundo.

Nunha cuarta columna aparecen os procedementos e instrumentos de avaliación que imos empregar para avaliar ese EA. Nos procedementos de avaliación recolleemos todos os métodos que fan posible contrastar o grao de aprendizaxe da materia tendo en conta os diferentes elementos que constitúen o currículo. Os métodos agrúpamolos en catro grandes bloques: técnicas de observación sistemática, análise de producións dos alumnos, intercambios orais e probas específicas. Estes métodos, á súa vez, poden ser: Cadernos de clase escritos ou dixitais, listas de control, rexistros anecdóticos, escalas de observación, investigacións, textos, producións orais, plásticas ou musicais ou doutra natureza, tarefas de aplicación e síntese, exposición dun tema, cuestionarios, etc. *Nas táboas o símbolo en forma de cadrado indica o procedemento mentres que o asterisco indica o instrumento de avaliación.*

4.1. Concreción para 1º ESO.

Lenda: o símbolo en forma de cadrado indica o procedemento e o asterisco indica o instrumento de avaliación.

PRIMEIRO DE ESO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R1º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Análise da produción dos alumnos. * Instr: Caderno de clase/blog.
RE 1.1.2 Evalúa, compartindo con seus compañeiros, sucesos e situacións nas que queda de manifesto que a realidade é don de Deus.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R1º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Intercambios orais cos alumnos. * Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.

RE1.2.1 Argumenta a orixe do mundo e a realidade como froito do designio amoroso de Deus.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Exposición de un tema.
RE1.3.1 Relaciona e distingue, explicando coas súas verbas, a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Cuestionario. * Cuestionarios.
RE1.4.1 Coñece e sinala as diferencias entre a explicación teolóxica e científica da creación.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Investigación en Internet.

RE1.4.2 Respetar a autonomía existente entre as explicacións, teolóxica e científica da creación.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Traballo de explicación e síntese.
RE2.1.1 Coñece, interpreta e constrúe unha liña do tempo cos principais acontecementos e persoaxes da historia de Israel.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
RE2.1.2 Mostra interese pola historia de Israel e dialoga con respecto sobre os beneficios desta historia para a humanidade.	x	x		O especificado na rúbrica	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.

RE2.2.1 Busca relatos bíblicos e selecciona xestos e verbas de Deus nos que identifica a manifestación divina.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.
RE2.3.1 Recorda e explica constructivamente de modo oral e por escrito, accións que reflicten o desvelarse de Deus para o pobo de Israel.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Valoración dos resumos.
RE3.1.1 Identifica e clasifica de maneira xustificada as diferencias entre a natureza divina e humana de Xesús nos relatos evanxélicos.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Xogos de simulación e dramáticos.

RE3.1.2 Esfórzase por comprender as manifestacions de ambas naturezas expresadas nos relatos evanxélicos.			x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.
RE3.2.1 Recoñece, a partir da lectura dos textos evanxélicos, os rasgos da persoa de Xesús e diseña o seu perfil.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumno escolla, sinala ou complete con resposta alterna.
RE3.3.1 Ordea e explica, coas súas verbas, os pasos do proceso formativo dos evanxeos.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Exposición dun tema.

RE4.1.1 Sinala e explica as diversas formas da presenza de Xesucristo na Igrexia: sacramentos, Palabra de Deus, autoridade e caridade.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CSC_RD(traballo grup)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinala ou complete con termos pareados.
RE4.2.1 Coñece e respecta que os sacramentos son accións do Espírito para construír a Igrexia.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R1°_CSC_RD(traballo grup)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Monografía.
RE4.2.2 Asocia a acción do Espírito nos Sacramentos coas diferentes etapas e momentos da vida.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R1°_CSC_RD(traballo grup)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Rexistro nunha ficha.

4.2. Concreción para 2º ESO.

SEGUNDO DE ESO						
ESTÁNDARES		1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Análise da produción dos alumnos. *Instr: Caderno de clase/blog.
RE1.2.1	2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Intercambios orais cos alumnos. *Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.
RE1.3.1	3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2º_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Exposición de un tema.
RE1.4.1	4.1 Clasifica accións do ser humano que respecta ou destrúen a creación. Cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R2º_CSC_RD(traballo grup)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Cuestionario. * Cuestionarios.

RE1.4.2	4.2 Diseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan ao menos cinco necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo.	x			O especificado na rúbrica RE_R2º_CSC_RD(traballo o grupo)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Investigación en Internet.
RE2.1.1	1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Traballo de explicación e síntese.
RE2.3.1	3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.
RE2.4.1	4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia, valorándoos como necesarios.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. *Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.
RE2.5.1	5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2º_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Valoración dos resumos.

RE2.5.2	5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Xogos de simulación e dramáticos.
RE3.1.1	1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. *Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.
RE3.1.2	1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. *Proba específica con preguntas moi concretas.
RE3.2.1	2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.	x			O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. *Exposición dun tema.
RE3.3.1	3.1 Elabora materiais onde se expresan os momentos importantes da Historia da Salvación e relaciónaos coas verdades de fe formuladas no Credo		x	x	O especificado na rúbrica RE_R2°_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. *Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinala ou complete con

RE3.4.1	4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Valoración dos resumos.
RE4.1.1	1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiáns e describe as súas características.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Xogos de simulación e dramáticos.
RE4.1.2	1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo romano.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. *Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.

4.3 Concreción para 3º ESO.

TERCEIRO DE ESO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1 Expresa e comparte en grupo situacións e circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R3º_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Análise da produción dos alumnos. * Instr: Caderno de clase/blog.
RE 1.2.1 Analiza e valora a experiencia persoal fronte a feitos fermosos e dolorosos.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R3º_CCA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Intercambios orais cos alumnos. * Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.
RE1.2.2 Selecciona escenas de películas ou documentais que mostran a busca de sentido.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R3º_CCA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Exposición de un tema.
RE2.1.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como forma de rexeitar ou suplantar a Deus.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R3º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Cuestionario. * Cuestionarios.

RE2.2.1 Analiza o texto sagrado, diferenciando a verdade revelada do envoltorio literario e recrea un relato da verdade revelada sobre o pecado orixinal coa linguaxe actual.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CSC_RD_(traballo en grupo)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Investigación en Internet.
RE3.1.1 Busca e selecciona a biografía de persoas conversas.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Traballo de explicación e síntese.
RE3.1.2 Expresa xuízos respetuosos sobre a novidade que o encontro con Cristo aportou á forma de entender o mundo, segundo as biografías seleccionadas.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
RE3.2.1 Crea e comparte textos, vídeo clips, cortos, para describir as consecuencias que supuxo o encontro con Cristo na vida dos cristians.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R3°_CCA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.

RE4.1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia dunha persoa que se encontrou con Cristo na súa Igrexa.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.
RE4.2.1 Escoita testemuñas de cristiáns e debate con respecto en relación á plenitude de vida que neles se reflicte.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Valoración dos resumos.
RE4.3.1 Demostra con exemplos, previamente seleccionados, que a experiencia cristiána foi xeradora de cultura ao longo da historia.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Xogos de simulación e dramáticos.
RE4.3.2 Defende de forma razoada a influencia da fe no arte, no pensamento, nos costumes, na saúde, na educación, etc.			x	O especificado na rúbrica RE_R3°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.

4.4. Concreción para 4º ESO.

CUARTO DE ESO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Análise da produción dos alumnos. * Instr: Caderno de clase/blog.
RE. 1.1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.				O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Intercambios orais cos alumnos. * Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.
RE 1.2.1 Razoa por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Exposición de un tema.

RE1.2.2 Analiza e debate as principais diferencias entre a Revelación de Deus e as relixións.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R4°_CSC_RD(traballo grup)_6	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Exposición de un tema.
RE2.1.1 Identifica, analiza e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R4°_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Cuestionario. * Cuestionarios.
RE 2.1.2 Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que reconece a fidelidade de Deus.				O especificado na rúbrica RE_R4°_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. *Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
RE2.2.1 Identifica, clasifica e compara os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R4°_CCL_CO_3	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Investigación en Internet.

RE3.1.1 Localiza, selecciona e argumenta, en textos evanxélicos, a chamada de Xesús.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Traballo de explicación e síntese.
RE3.2.1 Le de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
RE3.2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R4_CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.

RE4.1.1 Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade.	x		x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_EO_1	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática. * Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.
RE4.1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Valoración dos resumos.
RE4.1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana.	x	x		O especificado na rúbrica RE_4º_CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Xogos de simulación e dramáticos.
RE4.2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.			x	O especificado na rúbrica RE_R4º_CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas. * Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.

<p>Re4.2.2 Recoñece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade, polo servizo e a testemuña que ofrecen.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R4°_CCL_CE_4</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas *Exposición de un tema.
<p>RE4.2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R4°_CCL_EO_1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Investigación en Internet.
<p>RE4.3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R4°_CSC_RD(traballo grup)_6</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Investigación en Internet.

4.5. Concreción para 1º de Bacharelato.

PRIMEIRO E SEGUNDO DE BACHARELATO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1 Reflexiona sobre acontecementos mostrados nos medios de comunicación e comparte xuízos de valor sobor da necesidade de sentido.		x	x	O especificado na rúbrica RE_R 1º/2ºBACH _CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Análise da produción dos alumnos. * Instr: Caderno de clase/blog.
RE 1.2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.	x	x		O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Proc: Intercambio oral cos alumnos. * Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.

<p>RE1.3.1</p> <p>Descubre, a partir dun visionado que mostre a inxustiza, a incapacidade de lei para fundamentar a dignidade humana. Compara con textos eclesiais que fundamentan a dignidade do ser humano e o vinculan á súa condición de creatura.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CCL_CE_4</p>	<p>▫ Cuestionari o. * Cuestionarios.</p>
<p>RE1.3.2</p> <p>Investiga, obtén datos estadísticos e analiza sacando conclusións sobre comportamentos dos xoves, que defenden ou atentan contra a dignidade do ser humano.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CCL_CE_4</p>	<p>▫ Análise da produción dos alumnos. *Investigación en Internet.</p>
<p>RE1.4.1</p> <p>Califica as respostas de sentido que ofrece o ateísmo, agnosticismo ou laicismo e fai un contraste coa resposta de salvación que ofrecen as relixións.</p>	<p>x</p>		<p>x</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CCL_CE_4</p>	<p>▫ Análise da produción dos alumnos. * Investigación en Internet.</p>

<p>RE2.1.1</p> <p>Identifica problemas sociais de finais do século XIX. Estuda a súa evolución ata a actualidade e analiza as respostas da Doctrina Social da Igrexa.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CCL_EO_1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática * Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
<p>RE2.2.1</p> <p>Elabora unha definición persoal sobre os termos legal, ético e moral. Explica públicamente as diferenzas entre os conceptos coa axuda de medios audiovisuais.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>		<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CCL_EO_1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.
<p>RE2.3.1</p> <p>Comprende e define con verbos persoais o significado de ben común, destino universal dos bens e subsidiariedade. Aplica a situacións concretas estes principios, xustificando o pensamento social da Igrexa.</p>	<p>X</p>		<p>X</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2º_CCL_CO_3</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática * Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.

<p>RE3.1.1</p> <p>Identifica, a través de fontes, os diferentes métodos de coñecer a verdade na filosofía, a teoloxía, a ciencia e a técnica. Distingue que aspectos da realidade permite coñecer cada método.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>		<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CCL_CO_3</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Xogos de simulación e dramáticos.
<p>RE3.2.1</p> <p>Recoñece con asombro e esfórzase por comprender a orixe divina do cosmos e distingue que non nace do caos ou do azar.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH _CAA_PA_5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas * Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinale ou complete con resposta alterna.
<p>RE3.2.2</p> <p>Infórmase con rigor e debate respectuosamente, sobre o caso Galileo, Servet, etc. Escribe a súa opinión, xustificando razoadamente as causas e consecuencias de tales conflitos.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R 1º/2ºBACH _CCL_EE_2</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. *Producción no blog.

<p>RE3.3.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</p>	<p>x</p>		<p>x</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CAA_PA_5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas · * Exposición dun tema.
<p>RE3.3.2 Analiza casos e debate, de xeito razoado, as consecuencias que se derivan dun uso da ciencia sen referencia ética.</p>				<p>O especificado na rúbrica RE_R 1º/2ºBACH_CCL_EE_2</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática · *Rexistro nunha ficha.
<p>RE4.1.1 Estudia, analiza e define o concepto de cultura en diferentes épocas e contrastao co carácter antropolóxico da ensinanza da Igrexa.</p>		<p>x</p>	<p>x</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Probas específicas · * Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinale ou complete con termos pareados.

<p>RE4.2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e elabora un material audiovisual onde as comparte de forma crítica.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>		<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Análise da produción dos alumnos. * Monografía.
<p>RE4.3.1 Coñece e respecta os rasgos da vida monástica. Identifica a súa influencia na organización social e a vida laboral.</p>		<p>x</p>	<p>x</p>	<p>O especificado na rúbrica RE_R1º/2ºBACH_CAA_PA_5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Observación sistemática . * Rexistro nunha ficha.

4.6 Concreción para 2º Bacharelato.

SEGUNDO DE BACHARELATO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller		x	x	O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH_CCL_EO _1	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Proc: Análise da produción dos alumnos. * Instr: Caderno de clase/blog.
RE 1.2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionado s coa orixe, o desenrolo e o final da	x	x		O especificado na rúbrica RE_R 2ºBACH _CCL_EE_2	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Proc: Intercambios orais cos alumnos. * Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.

RE1.2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6	▮ Cuestionario. * Cuestionarios.
RE2.1.1 Descubre e valora o sentido humanizador que ten o traballo.	x	x	x	O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH _CCL_CO_3	▮ Observación sistemática. * Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.
RE2.2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6	▮ Análise da produción dos alumnos. * Producción oral.

RE3.1.1 Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da	x	x		O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH _CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Análise da produción dos alumnos. * Xogos de simulación e dramáticos.
RE3.2.1 Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade	x		x	O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH _CAA_PA_5	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Probas específicas. * Exposición dun tema.
RE4.1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendeu con radicalidade ao ser humano e		x	x	O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH _CCL_CE_4	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Probas específicas. * Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinale ou complete con termos pareados.

<p>RE4.2.1 Selecciona obras de arte, investiga sobre do autor e descubre o seu sentido relixioso. Elabora un material creativo que</p>		x		<p>O especificado na rúbrica RE_R2ºBACH_CSC_RD (traballo grup)_6</p>	<p>▮ Análise da produción dos alumnos. * Monografía.</p>
--	--	---	--	--	---

5. Concrecións metodolóxicas que require a materia.

Están contempladas no artigo 11 do Decreto onde di *A metodoloxía didáctica nesta etapa será nomeadamente activa e participativa, favorecendo o traballo individual e o cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes.*

A metodoloxía cooperativa é unha metodoloxía que permite ao alumnado sentirse activo, formar parte dun equipo, e ter unha escola inclusiva e non selectiva. Se o alumnado está activo, está a facer cousas, estamos poñendo medios conducentes a reducir as condutas disruptivas e estamos a evitar que se propague esa conduta a outros alumnos ou alumnas, é dicir, se o alumno ou alumna non se aburre é máis doado que se comporte correctamente.

A metodoloxía empregada parte do estándar de aprendizaxe (EA) o que nos vai permitir traballar por competencias, facer actividades de aprendizaxe integradas que traballen EA de diferentes bloques e avanzar no currículo.

Concretamente na materia de Relixión Católica *as tarefas do profesor/a* serán:

- Informar e expoñer con antelación a un exercicio comunicando o material necesario para a súa elaboración.
- Presentar o tema ou o asunto sobre o que vai desenvolverse a sesión do día.
- Ilustrar mostrando suficiente material visual para complementar o discurso teórico. As imaxes serán tanto as existentes nos arquivos dixitais dispoñibles na rede como as solucións aportadas polo alumnado en cursos anteriores. (Case o 90% do alumnado de Relixión dispón dun blog ou portfolio persoal de cursos anteriores onde vai recollendo diversas aportacións, o 10% restante usa caderno en papel).
- Explicar: definirase claramente a natureza dos exercicios, qué facemos, para qué o facemos, a qué cuestións temos que dar resposta, qué procedementos empregaremos, cales son os materiais máis axeitados para cada proposta e cómo traballaremos (individualmente, en grupo pequeno, en gran grupo...). Cando sexa necesario serán os propios alumnos os que corrixan publicamente os exercicios.
- Orientar: daranse pautas individualizadas para que cada alumno/a obteña o mellor resultado posible .
- Avaliar/ autoavaliarse: segundo as rúbricas axeitadas. Tralos resultados, faremos unha análise da metodoloxía empregada, unha autocrítica e unha crítica por parte do alumnado.
- Corrixir o blog ou caderno persoal do alumno coas rúbricas correspondentes .

Serán tarefas do alumnado:

- Custodiar o material que lle proporciona o centro para o uso das novas tecnoloxías.
- escoitar e mirar con atención as explicacións.
- Non perturbar o normal desenvolvemento da clase.
- Participar e colaborar en crear un clima propicio para o aprendizaxe.
- Preguntar ordenadamente para solucionar dúbidas.
- Atender e respectar as dúbidas e opinións dos compañeiros/as.
- Buscar e aportar ideas e solucións ás preguntas formuladas polo profesor/a.
- Elaborar a proposta de traballo seguindo as instrucións e orientacións do profesor/a.

- Non plaxiar traballos realizados por terceiros.
- Autoavaliarse e solicitar aclaracións no caso de non comprender algunha corrección.

Ademais das publicacións en Internet, poderán expoñerse publicamente outras tarefas realizadas para disfrute e aproveitamento de toda a comunidade educativa.

6. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.

- Aula virtual e web do propio Centro.
- Caderno persoal de alumno ou blog ou portfolio.
- Materiais do repositorio Abalar.
- Fichas das carpetas de recursos do Departamento.
- Documentos da Igrexa Católica (Encíclicas, Concilio Vaticano II, etc.)
- Revistas, diarios, información do Terceiro Mundo.
- Comentarios de texto (especialmente para 1º Bacharelato).
- Videoteca e bibliografía da Biblioteca do Instituto.
- Exposición en paneis, murais.
- Diversos recursos lúdico-relixiosos tanto en papel como na Rede.
- Cancións e actividades musicais.
- Xogos e dinámicas grupais.
- Presentacións en Power-Point, Prezi e noutros recursos on-line.
- Exercicios de valores.

7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

Os criterios sobre a avaliación que imos a expoñer neste apartado son os indicados pola Comisión Episcopal de Ensenanza nas resolucións seguintes:

- * RESOLUCIÓN do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- * RESOLUCIÓN do 13 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica para Bacharelato segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 1º ESO
Bloque 1. O sentido relixioso do home
<ol style="list-style-type: none">1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus.2. Identificar a orixe divina da realidade.3. Contrastar a orixe da creación nos diferentes relatos relixiosos achega da creación.4. Diferenciar a explicación teolóxica e científica da creación.
Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia
<ol style="list-style-type: none">1. Coñecer, contrastar e apreciar os principais acontecementos da historia de Israel.2. Sinalar e identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas distintas etapas da historia de Israel.3. Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel.
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación
<ol style="list-style-type: none">1. Distinguir en Xesús os trazos da súa natureza divina e humana.2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos.3. Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos.
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia da Igrexa
<ol style="list-style-type: none">1. Comprender a presenza de Xesucristo hoxe na Igrexa.2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo dá vida á Igrexa.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 2º ESO

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais.
2. Relaciona a condición de criatura coa orixe divina.
3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.
4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana

Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia

1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.
2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.
3. Coñecer e definir a estrutura e organización da Biblia.
4. Coñecer e respectar os criterios do maxisterio da Igrexa en torno á interpretación bíblica.
5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da Divinidad na revelación de Jesús.
2. Vincular o sentido comunitario da Trindade coa dimensión relacional humana.
3. Descubrir o carácter histórico da formulación de Credo cristián.
4. Recoñecer as verdades da fe cristina presentes no Credo.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Comprender a expansión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiás.
2. Xustificar que a Igrexa é unha, santa, católica e apostólica.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 3º ESO

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa.
2. Comparar razonadamente distintas respostas fronte á finitude do ser humano

Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia

1. Descubrir que o pecado radica no rexeitamento á intervención de Deus na propia vida.
2. Distinguir a verdade revelada do ropaxe literario no relato do Xénese.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Recoñecer e apreciar que o encontro con Cristo cambia a forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as persoas, etc.
2. Comprender que a pertencencia a Cristo conleva unha nova forma de comportarse na vida

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Tomar conciencia do vínculo indisoluble entre o encontro con Cristo e a pertencencia á Igrexa.
2. Valorar críticamente a experiencia de plenitude que promete Cristo.
3. Identificar na cultura a riqueza e a beleza que xera a fe.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 4º ESO

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Aprender e memorizar os principais trazos comúns das relixións.
2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos humanos de resposta á procura de sentido.

Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia

1. Recoñecer e valorar as accións de Deus fiel ao longo da historia.
2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufriente e o Mesías político

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Descubrir a iniciativa de Cristo para formar unha comunidade que orixina a Igrexa.
2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús a colaborar na súa misión

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Descubrir e valorar que Cristo xera unha forma nova de usar a razón e a liberdade, e de expresar a afectividade da persoa.
2. Distinguir que a autoridade está ao servizo da verdade.
3. Relacionar a misión do cristián coa construción do mundo.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 1ºE 2º DE BACHARELATO

Bloque 1. ANTROPOLOXIA CRISTIANA

1. Recoñecer e respectar a necesidade de sentido no home.
2. Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar desde sempre o sentido relixioso do ser humano.
3. Dar razón da raíz divina da dignidade humana.
4. Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido

Bloque 2. DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA

1. Coñecer e valorar o contexto en que nace e o ensino da doutrina social da Igrexa.
2. Identificar a dignidade humana como clave para unha convivencia xusta entre os homes, diferenciándoa dos recoñecementos que o Estado realiza a través das leis.
3. Coñecer e aplicar os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa a diversos contextos

Bloque 3. RELACION ENTRE A RAZON , A CIENCIA E A FE

1. Coñecer e distinguir os diferentes métodos utilizados pola persoa para coñecer a verdade.
2. Coñecer e aceptar con respecto os momentos históricos de conflito entre a ciencia e a fe, sabendo dar razóns xustificadas da actuación da Igrexa.
3. Ser consciente da necesidade de relación entre ciencia e ética para que exista verdadeiro progreso humano

Bloque 4. A IGREXA XERADORA DE CULTURA OA LONGO DA HISTORIA

1. .Coñecer e comparar diferentes acepciones do término cultura.
2. Ser consciente que a persoa é xeradora de cultura.
3. Caer na conta do cambio que o monacato introduce na configuración do tempo e o traballo

Criterios sobre cualificación e promoción do alumnado

A avaliación rexeráse pola superación dos contidos do programa para cada un dos cursos a través dos seguintes criterios:

- 50% da nota, exercicios de cada tema realizados e corrixidos na clase: en cada trimestre daranse tres temas cos correspondentes exercicios que terán que realizar na súa libreta. Unha vez corrixidos e se o alumno ten tódolos exercicios correctamente feitos, a súa nota será de un 5, e restaráselle 0,5 puntos por cada exercicio que esté sen facer ou mal corrixido ata un máximo de 5.

- 50% da nota, proba oral dos contidos de cada tema: ó finalizar cada tema realizarase unha proba oral a través de preguntas sobre os contidos. O alumno que responda positivamente obterá 0,5 puntos ata un máximo de 5.

A nota final de xuño coincidirá coa nota da terceira avaliación.

Os alumnos que non superen a asignatura e teñan que acceder ás probas de setembro terán que realizar unha proba escrita dos contidos de todo o curso que consistirá en dez preguntas e se valorará con un punto por cada unha respondida positivamente.

Eses criterios de avaliación propostos pola Comisión Episcopal de Enseñanza desenvólvense nos estándares de aprendizaxe de xeito que un alumno aprobará esta materia cando obteña o grao mínimo segundo ás rúbricas do apartado dous desta Programación onde se expresan os perfís competenciais. Tamén pode observarse nesas rúbricas a diferente puntuación que entre cero e dez adquire o alumno segundo a graduación da rúbrica.

Polo tanto, se un alumno acada unha cualificación igual ou superior a cinco terá aprobada a materia. No caso contrario, deberá recuperala do xeito seguinte:

- > Se suspende a primeira avaliación deberá presentar as súas producións na segunda avaliación. Se a autoría do alumno está garantida, e acada os estándares de aprendizaxe, a súa cualificación será dun cinco.
- > Se suspende a primeira e/ou a segunda avaliación deberá presentar as súas producións na terceira avaliación. Se a autoría do alumno está garantida e acada os estándares de aprendizaxe a súa cualificación será dun cinco.
- > Se suspende a avaliación ordinaria de xuño, o alumnado deberá presentarse á proba extraordinaria que a partir deste curso 2021-22 será tamén en Xuño presentando o seu blog, caderno ou portfolio que se calificará segundo a rúbrica de blog.

A cualificación final da materia será a media aritmética das cualificacións das tres avaliacións.

En canto á promoción do alumnado este departamento seguirá en todo momento a normativa e os criterios acordados no centro.

8. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Para revisar o desenvolvemento da programación fixándonos nos aspectos metodolóxicos, na idoneidade dos materiais e recursos e, loxicamente, en todo proceso de aprendizaxe, faremos un rexistro tal que a interpretación dos resultados e as modificacións necesarias (se as houbera), quedarán reflectidas nas actas da reunión de Departamento e na memoria final de curso nunha táboa como a seguinte:

Lenda: 1 – pouco/nunca 2 – poucas veces 3 – case sempre 4 – moito/sempre

Proxectando	1	2	3	4
1. A programación é clara				
2. Cumplíuse o programado para o trimestre				
3. É necesario alguna modificación na programación				
Desenvolvemento				
1. Introduzo cada novo exercicio e presento o plan de traballo explicando a súa finalidade				
2. Informo ao alumnado de cómo avalío cada exercicio				
3. Pido o material necesario para cada proposta con antelación suficiente				
Avaliación				
1. Os resultados axústanse á dinámica da clase				
2. O alumnado entende cómo avalío				
3. Flexibilizo os criterios de cualificación recollidos na programación				

9. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

- A) Se un alumno ten pendente a Relixión Católica do curso anterior e segue cursándoa, valorarase no primeiro trimestre se o alumno vai acadando o grao mínimo a acadar nos estándares de aprendizaxe co rendemento no actual curso.

Esa valoración será mediante as rúbricas establecidas no desenvolvemento das clases habituais. Se o alumno non acadara o grao mínimo ao longo do curso poderá optar por realizar unha proba escrita para pendentes no mes de setembro segundo as datas establecidas polo centro.

- B) No caso de que o alumno non siga cursando a materia de Relixión realizará, coincidindo coa primeira avaliación, unha proba axeitada o grao mínimo que debe acadar. Se non a supera terá, a final de curso, outra proba ou entrega de traballos relacionados cos temas correspondentes.

En calquera caso os plans para a superación e a avaliación serán coas rúbricas propias do nivel que lle quedou pendente ao alumno.

10. Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato.

O alumnado de 1º de Bacharelato en Relixión Católica que non tivera cursado esta materia en 4º ESO deberá presentar durante o primeiro trimestre un blog ou portofolio onde irán reflectindo: a) A súa capacidade de comprensión dun texto bíblico, b) A presentación dun tema escollido ao chou para verificar a destreza de presentar información, c) A redacción dun ensaio (cuxa lonxitude sexa equivalente á de un folio por unha carilla) para valorar a capacidade de expresión escrita, a habilidade para desenvolver un argumento coherente, o uso de referencias bibliográficas e a súa avaliación crítica de ideas.

11. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Nesta materia de Relixión Católica non é precisa, en xeral, ningunha avaliación ao inicio de curso posto que o alumnado que elixe voluntariamente a materia acada ao rematar o curso escolar os estándares de aprendizaxe no seu grao mínimo e posúe as competencias precisas para o curso que se inicia.

Aínda así pode ser necesario, nalgún caso de alumnado que procede doutros centros ou da Primaria, diagnosticar a situación de partida para detectar os casos nos que haxa que aplicar medidas de atención á diversidade.

Nese caso realizarase unha proba específica a principio de curso, preferentemente na primeira semana de outubro, que consistirá en probas obxectivas así como de texto incompleto, de emparellamento e de opción múltiple. A proba terá un carácter informativo e non terá validez para a avaliación e cualificación de final de curso.

Modelo de proba inicial para alumnos procedentes de Primaria ou susceptibles de medidas de atención á diversidade:

1. Di o nome das cinco relixións máis importantes que hai no mundo na actualidade.
2. Pon unha característica da vida de Xesús de Nazaret que máis te chamou a atención cando cha contaron.
3. Achégase a ti un compañeiro con un papel que pon: Mt 1, 1-5. A el parécelle unha marca de roupa pero ti sabes que é unha cita da Biblia. Explicálle que significa eso. É dicir, como se busca unha cita na Biblia.
4. Dos sete sacramentos que son: Bautismo, Confirmación, Eucaristía, Perdón ou Penitencia, Unción de enfermos, Orden Sacerdotal e Matrimonio, escribe:
 - Os que coñezas por ter asistido nalgunha igrexa a algún deles.
 - Os que ti tes recibido ou recibes actualmente.
 - Lembra o que tes estudado en cursos anteriores e contesta: **signo** que se utiliza en cada un deles (por exemplo, no bautismo se utiliza como signo, a auga) e **o significado de cada un** (por exemplo, o Orden Sacerdotal serve para que un rapaz poida ser sacerdote).
5. Escribe algo sobre a vida do santo, ou santa, ou personaxe famoso, cuxo nome coincide co teu.

12. Medidas de atención á diversidade.

No ensino da Relixión temos o convencemento de que cada persoa é única e irrepetible polo que a atención á diversidade está sempre presente. Habitualmente ocorre que algúns alumnos teñen necesidades educativas especiais asociadas a algún tipo de discapacidade física ou mental, outros necesitan axudas técnicas e outros están máis adiantados nas súas calidades requirindo ensinanzas alternativas para satisfacer as súas posibilidades en toda plenitude.

En todo caso seguiranse as directrices que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro.

Evidentemente traballaremos parellos co diagnóstico psicolóxico e pedagóxico en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores compañeiros de Pedagogía Terapéutica.

O alumnado de calquera das problemáticas deberá amosar un mínimo interese por acadar os estándares de aprendizaxe e poñer o esforzo do que sexa capaz así como unha actitude correcta fronte á materia, ao profesorado e aos compañeiros.

Máis concretamente, por experiencia de cursos anteriores, pódense presentar os seguintes casos:

- Alumnado inmigrante con descoñecemento do idioma.
- Alumnado co Síndrome de Asperger.
- Alumnado con TDH.
- Alumnado con síndromes do espectro autista.
- Alumnado con dificultades de comprensión.
- Alumnado con problemas de psicomotricidade.
- Alumnado con dificultades de visión espacial.
- Alumnado fortemente desmotivado ou fortemente motivado.
- Alumnado con problemáticas emocionales

Neses casos aplicaremos as seguintes medidas:

- Facer sentar ao alumno no lugar máis axeitado da aula daccordo ás súas necesidades psicomotrices, auditivas, visuais ou de calquera outro tipo.
- Adaptar os criterios de corrección.
- Tutorizalo con algún outro alumno cuxas calidades sociais e destrezas o permitan.
- Valorar e agradecer publicamente os seus acertos e minimizar os erros.

- Atraer e manter a súa atención e motivación con frecuentes chamadas de atención.
- Darlle máis tempo para realizar as tarefas.
- Empregar Internet sempre que o alumno poida usar a rede para facer traducións, realizar actividades motivadoras e correctoras ou traballar en grupo.
- Insistir na colaboración coa Titoría, co Departamento de Orientación e coa familia nos casos máis reincidentes e incontrolables.

13. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda.

Os elementos transversais son os descritos no artigo 4 do Decreto 86/2015. O centro decidirá en cada nivel que elemento transversal vai ser traballado de forma coordinada, como se fora un proxecto multidisciplinar, dende diferentes materias.

Evidentemente o elemento transversal a traballar é algo que se decide antes do inicio de curso a nivel de centro, e debe ser aprobado en claustro. Unha vez aprobado en claustro, son os diferentes profesores e profesoras de cada nivel os que teñen que planificar esa actividade coordinados pola persoa que designe a xefatura de estudos.

A biblioteca escolar, como elemento central da vida do centro, ten que ser aproveitada e vinculada coas actividades que se desenvolven en cada nivel para traballar o elemento transversal acordado polo claustro.

Nas datas de elaboración desta Programación non se ten aprobado en claustro ningún elemento transversal a traballar coordinadamente dende as distintas materias.

14. Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso.

Valoramos como Mal, Ben ou Mellorable segundo se acaden as competencias clave sinaladas.

<i>Actividade a realizar</i>	<i>Obxectivos fundamentais en conexión cos estándares de aprendizaxe.</i>	<i>Data e duración</i>	<i>Lugar e competencias clave.</i>	<i>Alumnado de Relixión (cursos)</i>
Telearqueoloxía	Cofecemento das pegadas relixiosas da antigüidade: petróglifos de Mogor, Campolameiro, etc.	Primeiro trimestre. Xa se está realizando.	No propio centro. CCL CMCCT CAA CCEC	Os acordados co Departamento de Música e TIC.
Visita á Catedral de Santiago. Paseo polos tellados da Catedral.	Achegamento á tumba do apóstolo Santiago. Cofecemento da Catedral e dos diversos camiños de Peregrinación.	No primeiro trimestre. A data concreta depende da visita aos tellados da Catedral	Santiago de C. CCL CMCCT CAA CCEC	1º E.S.O.
Visita ao mosteiro cisterciense de Armenteira.	Achegamento á vida contemplativa.	No segundo trimestre.	Armenteira CAA CSC CSIEE CCEC	4º E.S.O.- 1º Bach.
Visita á igrexa de Pontecesures e Padrón.	Recoñecer os elementos litúrxicos dentro dun templo e valorar a relixiosidade popular galega.	No segundo trimestre.	Pontecesures e Padrón CCL CMCCT CAA CCEC	2º e 3º E.S.O.

Percorrido polas igrexas da cidade de Pontevedra.	Coñecer e valorar a expresión artística, simbólica, de costumes e modos de vida de orixe relixiosa.	Cando a climatoloxía o permita, durante as propias clases de Relixión e collendo algún recreo.	Cidade de Pontevedra. CCL CMCCT CAA CCEC	Todos os grupos cuxo horario de Relixión permita facer o percorrido sin interferir con outras materias.
Realizar un traballo de análise da sociedade pontevedresa.	Identificar os principios da Doutrina Social da Igrexa presentes nos valores democráticos e cidadáns.	Cando a climatoloxía o permita, durante as propias clases de Relixión e collendo algún recreo.	Cidade de Pontevedra. CCL CD CAA CCEC	4º E.S.O. e 1º Bach.
Visitar: -O comedor de San Francisco. -Cáritas -Proxecto de Calor e café.	Coñecer lugares de acollida e de servizo da Igrexa aos máis desfavorecidos.	Cando a climatoloxía o permita, durante as propias clases de Relixión e collendo algún recreo.	Cidade de Pontevedra. CAA CSC CSIEE CCEC	2º e 3º E.S.O.
Obter datos de manifestacións relixiosas distintas do cristianismo.	Identificar as características da fe cristiá por contraste coas demais.	D as propias clases de Relixión e collendo algún recreo.	Cidade de Pontevedra. CAA CSC CSIEE CCEC	1º E.S.O.
Camiño a Santiago percorrendo a pé a etapa Padrón-Santiago. En autobús ata Padrón. Intercentros. Extraescolar.	Vivir os valores do Camiño a Santiago.	Dous días e unha noite. No terceiro trimestre cando a climatoloxía o permita.	Padrón-Santiago. CAA CSC CSIEE CCEC	4º E.S.O. e 1º Bach. con outros centros.

<p>Axuda para erradicar a pobreza extrema: colaboración coa <i>Campaña contra a Fame</i></p>	<p>Dentro do tema dos valores (austeridade, gratuidade e sinxeleza) observar que noutras partes do mundo as condicións de vida son moito peores que as nosas.</p>	<p>Febreiro.</p>	<p>Nas clases de Relixión. Exposición no hall. CCL CMCCT CD CAA CSC</p>	<p>En todos os grupos.</p>
--	---	------------------	--	----------------------------

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Para a recollida de información e análise de datos propoñemos o modelo de rúbrica seguinte.

AVALIACIÓN: 1ª / 2ª / ORDINARIA XUÑO

AVALIACIÓN: 1ª / 2ª / ORDINARIA XUÑO											
RESULTADOS	Curso anterior			Curso actual			Observacións sobre o alumnado suspenso	1	2	3	4
	Nº alu	% A	% S	Nº alu	% A	% S	Escoita con atención as explicacións e orientacións				
							Amosa dificultades de comprensión				
	Comentario:						Amosa dificultades de psicomotricidade fina				
							Trae o material				
							Realiza os exercicios na clase				
							É autor/a dos traballos que presenta				
							Pregunta cando non entende				
						Fala a destempo e molesta aos compañeiros/as					
						1: Nunca; 2: Poucas veces; 3: Con frecuencia; 4: Sempre					
ANÁLISE DA PROGRAMACIÓN	Elemento						Cúmprese		Motivo polo que non se cumpríu		
							SI	NON			
	Contidos										
	Metodoloxía										
	Recursos e materiais										
	Instrumentos de avaliación										
Criterios de cualificación											
MODIFICACIÓNS	Elemento						Replanteamento				
	Contidos										
	Metodoloxía										
	Recursos e materiais										
	Instrumentos de avaliación										
	Criterios de cualificación										

16. Outros apartados a cumprimentar de cara aos plans e proxectos de centro:

16.1. Accións de contribución ao plan de convivencia.

Na contribución ó Plan de convivencia esta materia de Relixión Católica ten moitísimo que aportar desde os valores que promove que contribúen ao desenvolvemento do pensamento diverxente e así, ofrecendo múltiples solucións a un único problema, axuda ao alumnado a que, fronte a opinións e producións alleas, vaia desenvolvendo, pouco a pouco, actitudes de empatía, respecto, comprensión e solidariedade.

En todo momento este departamento de Relixión seguirá as pautas do Plan de Convivencia do Centro así como as indicacións do Departamento de Orientación e das Tutorías participando activamente no plan de Tutoría entre Iguais que se desenvolve este curso no centro.

Independentemente diso traballará constantemente aspectos propios da educación para a Paz, o respecto da Natureza e a solidariedade. escoitar con calma e tolerancia as preguntas e opinións dos compañeiros/as axudará a tomar conciencia de que actitudes disruptivas e insolidarias prexudican a todos. Traballar en grupo aportando pareceres, compartindo medios materiais e inmateriais amosará unha visión do que implica ser sociedade democrática e como comportamentos individuais repercuten positiva ou negativamente no traballo colectivo.

Na aula de Relixión é onde se debe medrar máis que en ningunha outra materia nun clima de convivencia real afastado de egoísmos e actitudes insolidarias. A interiorización de normas da Relixión contribúe a que o centro sexa espello dos mellores valores do seu alumnado.

As accións:

- ~ Asistencia puntual e diaria ás clases.
- ~ Colaboración activa no proxecto de Tutoría entre Iguais.
- ~ Asistencia ó Centro cos materiais necesarios para as clases.
- ~ Respecto para as persoas que teñen crenzas distintas.
- ~ Diálogo cos que pensan de xeito diverso.
- ~ Colaboración para a realización das tarefas propostas polo profesorado.
- ~ Colaboración para a modificación da conduta do alumno ou alumna e seguimento nos cambios que se produzan.
- ~ Rexeitamento pacífico de todo tipo de violencia.
- ~ escoitar para entender.
- ~ Compartir cos demais.
- ~ Respecto ós compañeiros e a todo o persoal do Centro.
- ~ Non permisión de actitudes racistas nin sexistas.
- ~ Moderación consumista e coidado da hixiene persoal.

16.2. Accións de contribución ao proxecto lector.

A materia de Relixión participará activamente no Plan Lector do propio Centro coa dinámica que se estableza para este curso 2020-2021 así como nas actividades propostas polo equipo da Biblioteca e PLAMBE.

De non coincidir o horario establecido do Plan Lector con algunha clase desta materia adicarase, en cada grupo, o tempo que fora preciso na lectura e traballo de textos para que os nosos alumnos acaden gusto pola lectura facendo dela unha rutina diaria na que atopen entretenemento intelectual e formativo.

Como accións máis destacadas teremos en conta:

- √ Lectura en voz alta de xeito rotatorio e participativo dos alumnos dunha parte de calquera unidade didáctica que corresponda explicar.
- √ Exercicios e prácticas de comprensión lectora da Biblia e dos seus xéneros literarios con textos axeitados que motiven aos alumnos a ler con agrado, lectura de biografías de personaxes fundamentais do cristianismo e da humanidade, lecturas de Encíclicas, lectura sobre unha selección de temas de actualidade, textos sinodais, preguntas sobre o lido, extracción da idea principal, realización de exposicións escritas do texto traballado, resumos, esquemas, utilización de enciclopedias, dicionarios, periódicos. Todo iso axeitadamente á idade e capacidades dos alumnos.
- √ Lecturas e exposicións de ideas e opinións persoais así como interpretación de murais e traballos realizados polos alumnos e que contribúen ao desenvolvemento da expresión escrita e oral.
- √ Os exemplares da Biblia e demais libros que se usen serán do Departamento de Relixión ou da Biblioteca do Centro polo que non é necesario que os alumnos os merquen.

16.3. Accións de contribución ao plan TIC.

Dado que neste curso 2019-2020 xa está implementado o Proxecto Abalar en 1º ESO e 2º ESO faremos unha procura axeitada dos recursos que tal Proxecto nos brinda. Nos outros niveis seguiremos actuando tal como os cursos anteriores porque o Centro proporciónalles a este Departamento unha aula de Informática.

Desde as clases de Relixión contribuímos ao logro dos obxectivos do plan TIC do Centro mediante a realización de diversas accións cos nosos alumnos tales como:

- Creación dun blog ou portfolio persoal para o seguimento das actividades propostas. A súa rúbrica, ademais de nesta programación, pode verse en <https://religente.wordpress.com> que é o blog de clases do Departamento.
- Uso de correo electrónico para informar aos alumnos da realización dalgunha tarefa e para recepción dos seus exercicios, actividades e traballos.
- Uso educativo das redes sociais para compartir saberes, técnicas e recursos.
- Presentación de traballos nas aplicacións máis actuais na medida en que as posibilidades técnicas e a formación dos propios alumnos o permitan. Como mínimo farán uso dun procesador de textos.
- Creación de canles de comunicación con outros alumnos de Relixión doutros centros da mesma localidade e outras.
- Blogs de aula coa participación activa do alumnado. Presentación dos contidos de xeito atractivo e novedoso desde os blogs da materia de Relixión.
- Uso da Aula virtual do centro.
- Visitas a sitios web oficiais da Igrexa (Santa Sé, Arquidiocese, Conferencia Episcopal), a páxinas de contido bíblico ou relacionadas co voluntariado e o labor social da Igrexa.
- En relación cun dos obxectivos da programación, coñecer a través da Rede a achega da Igrexa á nosa cultura e patrimonio artístico para o que Internet móstrase como un instrumento valioso nun campo que por excelencia é o da imaxe.
- Consultas e visitas a portais católicos tanto polo seu contido conceptual como pola posibilidade de coñecer foros de opinión, blogs e outros campos de comunicación e expresión católicos.

17. Accións e actuacións por protocolo Covid.

En caso de un confinamento total ou parcial do alumnado, levaráanse a cabo as seguintes actuacións.

Confinamento total: Todo o alumnado deberá acceder os contidos e traballos da asignatura a través da Web do centro e da aula virtual. Alí dentro do departamento de Relixión se lle explicará o traballo que teñen que facer a tódolos alumnos excepto 1º e 2º de eso que o farán a través de Edixgal.

Confinamento Parcial: O procedemento é o mesmo que no confinamento total.